

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
щодо виконання Регіонального плану надання безоплатної правової допомоги у
Волинській області на 2021 рік станом на 31 грудня 2021 року

ЗМІСТ

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами

- [1.1.] [Суб'єкти відповідного права мають рівний доступ до БПД](#)
- [1.2.] [Клієнти отримують якісні послуги БПД](#)
- [1.3.] [Люди у територіальних громадах мають кращі можливості для реалізації своїх прав](#)
- [1.4.] [Система безоплатної правової допомоги є незалежною, клієнтоорієнтованою, інноваційною, ефективною](#)

Розділ II. Результативні показники діяльності

- [2.1.] [Результативні показники діяльності Регіонального центру.](#)
- [2.2.] [Результативні показники діяльності місцевих центрів.](#)

Розділ III. Оплата послуг адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетними напрямками

[1.1.] Суб'єкти відповідного права мають рівний доступ до БПД

За період з 1 січня по 31 грудня 2021 року, на виконання річного плану надання безоплатної правової допомоги у Волинській області, працівниками Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Волинській області (далі – Регіональний центр) та підпорядкованих йому місцевих центрів було проведено ряд правопросвітницьких заходів для громад та спільнот, зокрема щодо можливостей для вирішення правових питань, змісту основних реформ, забезпечувався доступ до БПД.

Найбільш цікавими серед них були наведені нижче заходи, виступи та публікації, відповідно до визначених завдань та заходів.

Проведення спільних правопросвітницьких заходів з партнерами (із представниками Уповноваженого ВРУ з прав людини, управління захисту прав людини Національної поліції, ОМС, ОБВ, органів прокуратури, судів, пробації, правоохоронних органів, моніторами НПМ)

22 лютого 2021 року до Міжнародного дня підтримки жертв злочинів, директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук взяла участь у правопросвітницькому заході, організованому представниками регіонального представництва Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Волинській області Любов'ю Сітовською та Віталієм Єловим спільно зі старшим інспектором з особливих доручень відділу

уповноважених з контролю за дотриманням прав людини в поліцейській діяльності (з дислокацією у Волинській області) Управління дотримання прав людини Національної поліції України Наталією Бартошук, що відбувся у Волинській державній обласній універсальній науковій бібліотеці імені Олени Пчілки.

Метою заходу було привернення уваги суспільства до проблем потерпілих від кримінальних правопорушень.

Присутні мали можливість переглянути фільм-сповідь французького режисера Манон Луазо «Мовчазна війна» про порушення прав жінок під час конфлікту у Сирії.

У своєму виступі директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук акцентувала увагу учасників заходу на тому, що особам, які є потерпілими у кримінальних провадженнях, а також постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі, держава гарантує право на безоплатну правову допомогу.

З метою обговорення актуальних питань співпраці щодо надання безоплатної правової допомоги особам, які перебувають на обліку в органах пробації, **18 лютого 2021 року** директорка Регіонального центру Наталія

Смолярчук та начальник відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації адвокатів Регіонального центру Оксана Щесюк провели робочу зустріч із начальником Луцького міськрайонного відділу філії ДУ «Центр пробації» у Волинській області Аллою Павловською.

Учасники зустрічі обговорили механізми взаємодії у процесі складання досудової доповіді. Досудова доповідь потрібна суду для того, щоб суддя мав можливість винести справедливий вирок, отримавши інформацію не лише про неправомірний вчинок, але й додаткову інформацію про особу, яка підозрюється у його вчиненні, а також дізнатися про обставини її життя.

12 березня 2021 року представники Регіонального центру взяли участь у «круглому» столі, що відбувся у ГУНП у Волинській області за ініціативи регіонального представника Уповноваженого

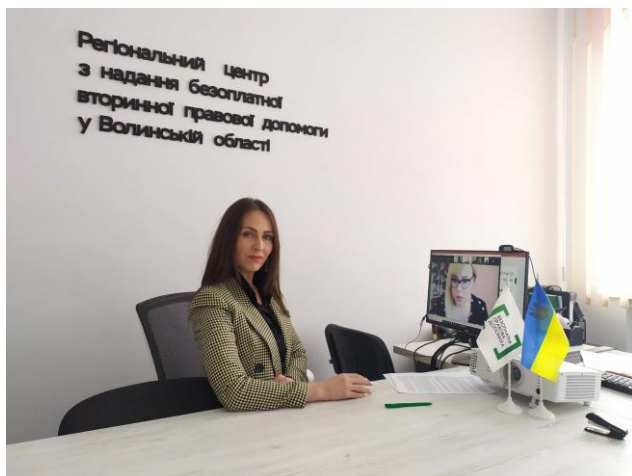
Верховної Ради України з прав людини у Волинській області Любові Сітовської та старшого інспектора з особливих доручень відділу уповноважених з контролю за дотриманням прав людини в поліцейській діяльності (з дислокацією у Волинській області) Управління дотримання прав людини Національної поліції України Наталії Бартошук. Учасники міжвідомчої зустрічі, серед яких і представники Волинської обласної прокуратури та ГУНП у Волинській області, обговорили питання забезпечення права на захист особам, до яких застосовано адміністративне затримання.

9 квітня та 19 липня 2021 року директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук взяла участь у проведенні чергового засідання регіональної координаційної ради з питань гендерної політики, протидії торгівлі людьми та запобігання домашньому насильству при Волинській обласній державній адміністрації. Серед питань, що підлягали обговоренню – перспективи

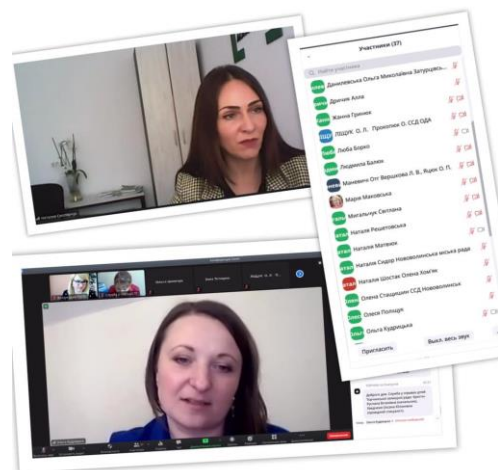
реалізації державної політики у сфері протидії та запобігання домашньому насильству в області у 2021 році, попередження кіберзлочинності у молодіжному середовищі, співпраця суб'єктів взаємодії, протидія торгівлі людьми в умовах децентралізації.

5 травня 2021 року керівниці Регіонального центру Наталія Смолярчук та Луцького місцевого центру з надання БВПД Ольга Кудрицька провели онлайн навчання для посадових осіб органів місцевого самоврядування, державних службовців органів виконавчої влади, які опікуються питаннями захисту прав дітей, організоване Волинським регіональним центром підвищен

ня кваліфікації.

Учасники заходу дізналися про особливості, умови та переваги реалізації в Україні пілотного проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення», порядок надання повної цивільної дієздатності неповнолітнім, право неповнолітніх осіб на звернення до суду, надання права на шлюб неповнолітній особі, право на обов'язкову частку у спадкуванні, особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх тощо.

З метою надання якісної та доступної безоплатної правової допомоги особам, що тримаються під вартою в Луцькому слідчому ізоляторі, **6 травня 2021 року** директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук та директорка Луцького місцевого центру з надання БВПД Ольга Кудрицька провели робочу зустріч із начальником Державної установи «Луцький слідчий ізолятор» Сергієм Кирєєвим. Під час зустрічі, що відбулась на

виконання укладеного Меморандуму про співпрацю між Регіональним центром та ДУ «Луцький слідчий ізолятор», сторони обговорили питання організації роботи консультативного пункту доступу до безоплатної правової допомоги з урахуванням карантинних обмежень.

Під час засідання круглого столу, який відбувся **25 травня 2021 року** у приміщенні Волинської обласної прокуратури, його учасники обговорили основні досягнення «пілоту» «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення» за рік його реалізації у Волинській області та проблемні питання, які супроводжують цей процес.

28 травня директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук, директорка Луцького місцевого центру з надання БВПД Ольга Кудрицька та начальник Ківерцівського бюро правової допомоги Віра Ольшевська провели правопросвітницький захід із питань доступу до безоплатної правової допомоги та адміністративного затримання для працівників Волинського пункту тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, що знаходиться в с. Журавичі Ківерцівського району.

01 червня 2021 року у Міжнародний день захисту дітей директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук та директорка Луцького місцевого центру з надання БВПД Ольга Кудрицька спільно з представниками управління

центру з надання БВПД Ольга Кудрицька спільно з представниками управління

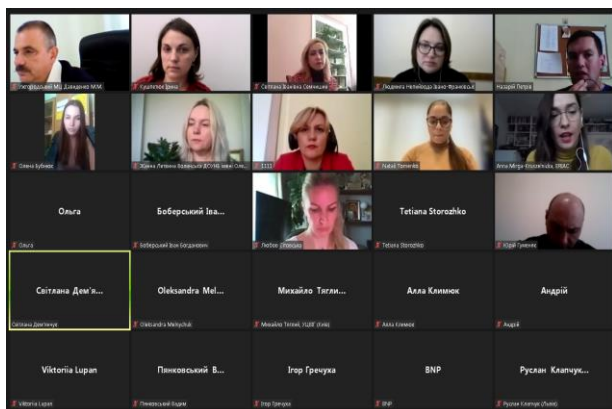
соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Луцької міської ради, адвокатом Євгенією Коваленко та регіональним координатором взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Волинській області Віталієм Єловим завітали до неповнолітніх, які перебувають у Луцькому слідчому ізоляторі, аби привітати їх зі святом, вручити подарунки та наголосити на необхідності реалізації їхніх конституційних прав.

28 серпня 2021 року на базі Ковельської міськрайонної організації “Товариство Червоного Хреста України” було проведено робочу зустріч за участі його голови, представників Ковельського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, представників Ковельського міського центру соціальних служб, інспектора сектору превенції відділу превенції Ковельського РУП ГУНП у Волинській області, інспектора зв'язків з громадськістю ВОНС м. Ковель УПП у Волинській області ДПП та начальника служби у справах дітей виконавчого комітету Ковельської міської ради.

Метою проведення зустрічі було обговорення забезпечення гарантій захисту прав та інтересів осіб, зниклих безвісти у зв'язку зі збройним конфліктом та членів їх сімей, осіб, зниклих безвісти за особливих обставин та членів їх сімей, забезпечення державної підтримки таких осіб та членів їх сімей, підвищення ефективності заходів з встановлення їх місцезнаходження та розшуку.

В ході проведення зустрічі було досягнуто домовленостей щодо спільного проведення правопросвітницьких заходів (флешмобів, вуличного інформування, тренінгів, круглих столів, брей-рингів) з метою підвищення рівня правової обізнаності громадян з теми: «Торгівля людьми», усвідомлення громадянами гостроти проблеми торгівлі людьми, обговорення причин, форм та ознак цього явища та про те, яким чином убезпечити себе та своїх рідних від потрапляння до рук торгівців людьми, що є важливим в попередженні поширенні цього явища.

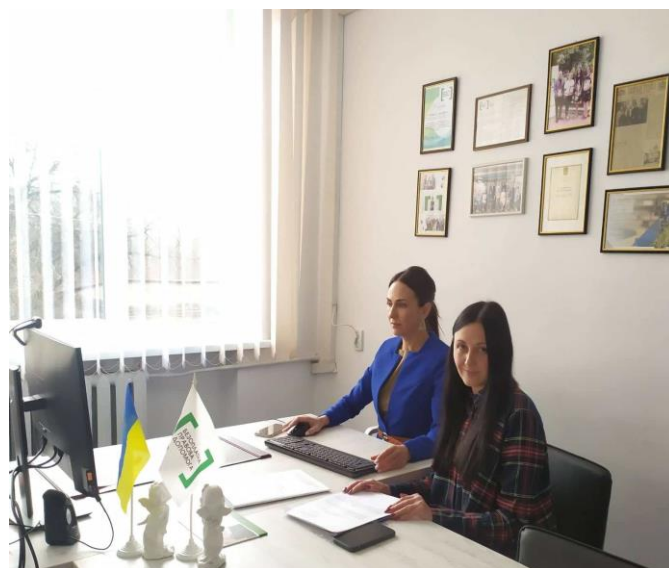
21 жовтня 2021 року регіональним представництвом Уповноваженого ВРУ з прав людини в західних областях організовано експертне обговорення питання: «Пошанування гідності та дотримання прав людини: історії та сучасний образ ромського населення в Західній Україні». Захід присвячено історії ромського народу через призму культури та мистецтва, захисту прав

національних меншин, місцю ромів в українському громадянському суспільстві та проблемним питанням додержання прав і свобод цієї меншини в умовах поширення коронавірусної інфекції. Долучилася до проведення вебінару й фахівчиня Регіонального центру Ірина Кушпетюк.

17 листопада 2021 року під час онлайн засідання круглого столу: «Відновне правосуддя для неповнолітніх: співпраця суб'єктів взаємодії» представники Регіонального центру та місцевої влади, прокуратури, поліції, служби у справах дітей Ковельщини обговорили можливі механізми співпраці в межах пілотного проєкту.

Директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук продемонструвала учасникам круглого столу презентацію на тему: «Концепція механізму відновного правосуддя для неповнолітніх», де йшлося про правові підстави, умови, принципи, етапи та учасників програми відновлення, медіацію та її переваги.

Начальник відділу організаційної роботи, юридичного забезпечення та розвитку інфраструктури Регіонального центру Яна Мельник розповіла про реалізацію пілотного проєкту на Волині та звернулася до присутніх із проханням налагодити дієву співпрацю у питаннях надання психологічної допомоги неповнолітнім підозрюваним та організації соціальної роботи з членами їх сімей під час участі у програмі відновлення.

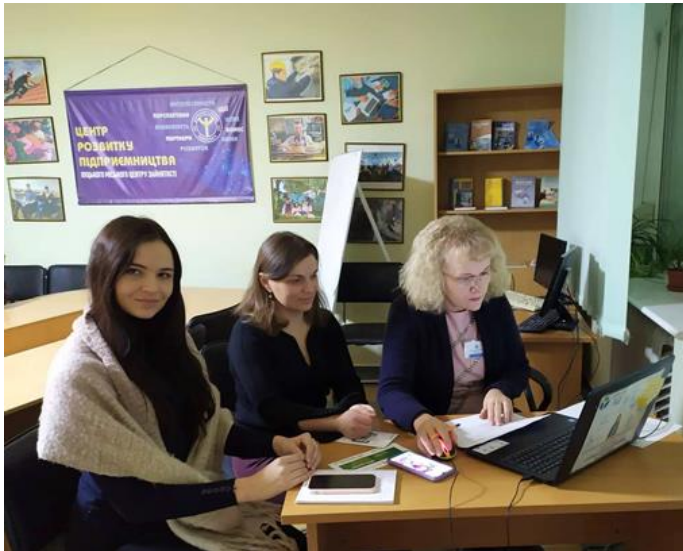

Проведення тематичних інформаційних заходів, круглих столів, зустрічей, семінарів, лекцій (у тому числі на базі громадських організацій, міськрайонних, районних та міських центрів зайнятості) для безробітних, ВПО, учасників АТО, ООС з питань їх соціального захисту

Із метою підвищення правової обізнаності громадян у сфері трудового законодавства, **13 січня 2021 року** фахівці Регіонального центру та Луцького місцевого центру з надання БВПД разом із представником Луцького міського центру зайнятості провели вебінар, присвячений загальним питанням зайнятості для безробітних, які вперше зареєструвалися за сприянням у працевлаштуванні.

Представники центрів розповіли про право на доступ до безоплатної правової допомоги, її види та способи отримання.

Також окреслили відмінності трудового та цивільно-правового договорів із роботодавцем, адже такі договори мають різне правове регулювання.

Разом із тим, присутні дізнались про особливості роботи в період карантину. Зокрема про те, що за заявою працівника роботодавці зобов'язані надавати відпустку без збереження заробітної плати і така відпустка може перевищувати 15 календарних днів. Також роботодавцем може встановлюватися неповний або скорочений робочий час для працівника, надаватися можливість дистанційної або надомної роботи.

Мова йшла й про послуги, електронні сервіси служби зайнятості, переваги легальної зайнятості, можливості пройти навчання за робітничими професіями в центрах професійно-технічної освіти ДСЗ, здобуття нових компетенцій на безкоштовних освітніх платформах.

У межах Всеукраїнської інформаційної кампанії із захисту прав споживачів «Знай свої права», в Луцькому міському центрі зайнятості представники Регіонального центру Ірина Кушпетюк, Луцького місцевого центру з надання БВПД Анастасія Вольська та студент-практикант Олексій Романюк **18 лютого 2021 року** провели правопросвітницький захід на тему: «Захист прав споживачів фінансових послуг». Його мета полягала у підвищенні фінансової грамотності населення.

Фахівці системи БПД Волині детально поінформували присутніх про основні умови, яких необхідно дотримуватись, аби не виникало порушень з боку фінансових установ. Зокрема, мова йшла про те, що потрібно з'ясувати деталі отримання фінансової послуги, уважно та прискіпливо читати умови договору. Таким чином, кожен зможе попередньо захистити себе.

На завершення семінару фахівці центрів акцентували увагу на способах звернення за допомогою у випадку незаконності дій фінансових установ.

З нагоди відзначення Дня Українського добровольця **11 березня 2021 року** в приміщенні Турійського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки начальником Турійського бюро правової допомоги Анною

Сидько було проведено правопросвітницький захід для трудового колективу центру.

Анна Сидько розповіла присутнім про права та пільги, якими наділені учасники бойових дій та члени їх сімей, а також наголосила, що система безоплатної правової допомоги завжди готова допомагати, захищати та відновлювати порушені права військовослужбовців.

По завершенню зустрічі з трудовим колективом Анна Сидько та військовий комісар підполковник Антон Нестеренко в рамках укладеного меморандуму, обговорили порядок взаємодії та співпраці між установами щодо надання безоплатної правової допомоги,

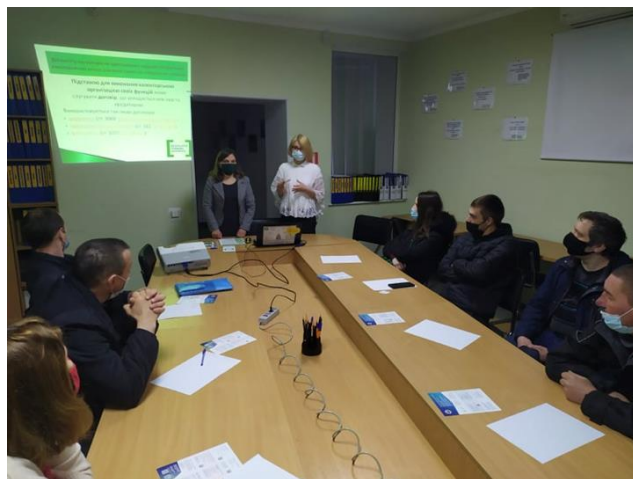
а також прийняли рішення про спільні виїзні прийоми громадян та проведення правопросвітницьких заходів.

18 березня 2021 року на базі Рожищенської районної філії Волинського обласного центру зайнятості працівником Рожищенського бюро правової допомоги проведено інформаційний захід для учасників бойових дій на тему: «Надання безоплатної правової допомоги учасникам бойових дій АТО та ООС». Під час заходу, присутнім було доведено інформацію про безоплатну правову допомогу та порядок її надання. Також, звернуто увагу на питання, з якими звертаються учасники бойових дій та способи їх вирішення у судовому та позасудовому порядку. На завершення, серед присутніх розповсюджено буклети БПД з контактними даними бюро.

15 квітня 2021 року на базі Ківерцівської районної філії Волинського обласного центру зайнятості працівником Ківерцівського бюро правової допомоги проведено інформаційний захід для учасників бойових дій на тему «Надання безоплатної правової допомоги учасникам бойових дій АТО та ООС».

22 квітня 2021 року фахівці Регіонального центру Ірина Кушпетюк та Луцького місцевого центру з надання БВПД Зоряна Світлицька, у межах тематичного тижня системи безоплатної правової допомоги, провели на базі Луцького міського центру зайнятості семінар для осіб, які перебувають на обліку як безробітні, на тему: «Захист прав споживачів кредитних послуг та інших осіб від незаконних дій фінансових та колекторських компаній».

Представники центрів розповіли учасникам зустрічі про систему безоплатної правової допомоги, способи, за допомогою яких особи можуть скористатися первинною та вторинною правовою допомогою, а також про те, хто є суб'єктом права на безоплатну вторинну правову допомогу, а також проінформували слухачів про те, що за останній період все частішими стають випадки, коли громадян та членів їх сім'ї турбують колектори, які в грубій формі вимагають погашення заборгованостей за кредитним договором, який в багатьох випадках такими особами і не укладався. Присутні дізналися, що часто дії представників колекторських компаній виходять за рамки правового поля та містять в собі ознаки злочинів, передбачених Кримінальним кодексом України.

Відповідно, присутні отримали детальні рекомендації як діяти у випадку, якщо колектори систематично турбують їх телефоном або в письмовій формі.

22 квітня 2021 року у приміщенні Іваничівської районної філії Волинського обласного центру зайнятості було проведено бліц-навчання для роботодавців на тему: «Легалізація трудових відносин у галузі торгівлі, тимчасового розміщення та організації харчування, діяльності готелів та ресторанів».

13 травня 2021 року працівником Горохівського бюро правової допомоги проведено семінар на тему: «Наслідки нелегального працевлаштування» на базі Горохівської філії Волинського обласного центру зайнятості для осіб, які перебувають на обліку по безробіттю. Під час семінару присутніх повідомлено про наслідки нелегального працевлаштування

для найманих працівників та роботодавців.

19 травня 2021 року для безробітних громадян у Шацькій районній філії Волинського обласного центру зайнятості проведено семінар на тему: «Ризики нелегальної трудової міграції».

Під час заходу безробітних ознайомлено із суттю та наслідками трудової міграції, у тому числі нелегальної, основними її ризиками. Адже людина, яка нелегально працює за кордоном підпадає під загрози примусової праці, насильства, рабства, незаконної торгівлі людськими органами. Також виникають соціальні та економічні загрози (психологічний дискомфорт, відсутність правового і медичного захисту).

15 червня 2021 року працівником Ківерцівського бюро правової допомоги разом з працівником Ківерцівської районної філії Волинського обласного центру зайнятості проведено семінар для безробітних на тему: «Запобігання нелегальній трудовій міграції, торгівлі людьми, експлуатації дитячої праці».

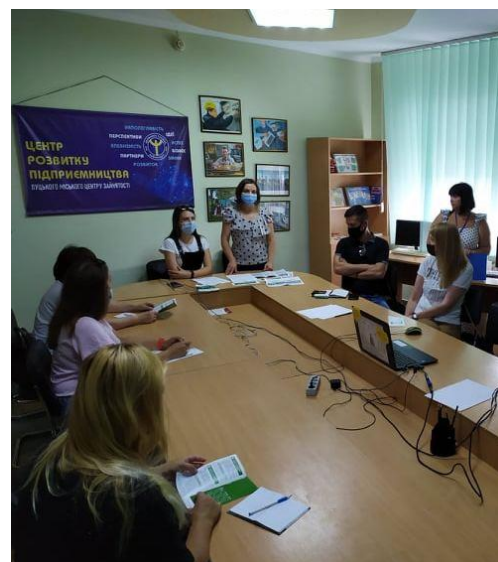

23 червня 2021 року працівниками відділення соціальної роботи ТЦСО Маневицької селищної ради та Маневицького бюро правової допомоги проведено семінар для осіб, які перебувають на обліку Маневицької районної філії Волинського обласного центру зайнятості, на якому фахівці ознайомили присутніх зі змінами у законодавстві щодо попередження домашнього насильства, з правами, які має особа, постраждала від домашнього насильства та проінформували про роботу в громаді

мобільної бригади соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі.

15 липня 2021 року представники Регіонального центру Ірина Кушпетюк та Луцького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Оксана Павлюк провели правопросвітницький захід у межах тематичного тижня системи БПД у Луцькому міському центрі зайнятості з метою покращення обізнаності громадян про права та гарантії прав захисту викривачів корупції.

Безробітні, які перебувають на обліку у Луцькому міському центрі зайнятості, дізналися

про те, хто такий «викривач» згідно з ч.1 ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції», які права та гарантії захисту прав має викривач корупції, куди звернутись, щоб повідомити про корупційні дії.

12 серпня 2021 року представники Регіонального центру Ірина Кушпетюк та Луцького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Вікторія Осіпчук та Оксана Павлосюк провели семінар у Луцькому міському центрі зайнятості на тему: «Ризики нелегальної трудової міграції».

Представники системи БПД розповіли присутнім молодим особам, які перебувають на обліку у центрі зайнятості про те, що відповідно до Конституції України, Кодексу законів про працю України, Законів України «Про основні засади молодіжної політики», «Про зайнятість населення», «Про відпустки» молоді працівники мають додаткові гарантії при працевлаштуванні. Також законодавством України встановлено пільги неповнолітнім працівникам в галузі охорони праці, відпусток, робочого часу та інших умов праці.

Фахівці центрів наголосили на необхідності легальної трудової зайнятості, адже це – основа соціальної захищеності працюючого населення. Обираючи для себе нелегальне працевлаштування, працівник позбавляє себе захисту від незаконного звільнення, отримання вихідної допомоги у разі звільнення за ініціативою роботодавця, виплат у разі нещасного випадку на роботі та професійного захворювання, страхового стажу для отримання пенсії та низки інших прав і соціальних гарантій, передбачених чинним законодавством.

Серед іншого, учасники зустрічі дізналися про поняття «торгівля людьми», форми та методи експлуатації людини, небезпечні стереотипи та реалії, з якими зіштовхуються трудові мігранти за кордоном, види шахрайства при працевлаштуванні за кордоном, перелік організацій куди можна звернутись за допомогою, а також про те, як жертві трудової експлуатації отримати статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми, та про права, які має така особа.

З нагоди відзначення 30-річчя Незалежності України та у межах тематичного тижня системи БПД, що стосується захисту свобод людини і громадянина, **17 серпня 2021 року** представники Регіонального центру Ірина Кушпетюк та Луцького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Оксана Павлосюк та Вікторія Осіпчук провели тематичний захід на базі Луцького міського центру

зайнятості для учасників Луцького міського фонду осіб з інвалідністю.

Фахівці центрів поінформували присутніх про порядок звернення за безоплатною правовою допомогою, категорії осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу відповідно до ЗУ «Про безоплатну правову допомогу», отримання безоплатної правової допомоги дистанційно.

18 серпня 2021 року працівником Ківерцівського бюро правової допомоги, разом з працівником Ківерцівської районної філії Волинського обласного центру зайнятості, проведено семінар для безробітних на тему: «Запобігання нелегальній трудовій міграції, торгівлі людьми, експлуатації дитячої праці».

Під час семінару присутніх ознайомлено з формами та методами вербування людини, видами шахрайства при працевлаштуванні за кордоном, наслідками трудової міграції, а також якщо людина планує працювати за кордоном, то яка саме робота їй потрібна сезонна чи тимчасова, легальна чи нелегальна.

08 вересня 2021 року працівником Рожищенського бюро правової допомоги в приміщенні Рожищенської районної філії Волинського обласного центру зайнятості проведено правопросвітницький захід на тему «Права та обов'язки осіб при проведенні профілактичних щеплень». Під час заходу присутнім громадянам роз'яснено про обов'язкові профілактичні щеплення, права громадян при вакцинації, наслідки відмови від профілактичних щеплень.

12 жовтня 2021 року у Луцькому міському центрі зайнятості відбулося

чергове засідання «Клубу учасників АТО та членів їх сімей». Тему засідання «Трудові гарантії та пільги для військовослужбовців» детально висвітлили фахівчині Регіонального центру та Луцького місцевого центру з надання БВПД. Участь у правопросвітницькому заході взяла й

волонтер БПД Наталія

Кобернюк.

Учасники АТО/ООС, ветерани війни є однією із ключових категорій клієнтів системи безоплатної правової допомоги.

Представники системи БПД розповіли присутнім, що вони мають низку особливих прав та державних гарантій та пояснили, якими інструментами вони можуть скористатися, щоб відстоювати та захищати ці права.

15 листопада 2021 року працівником Рожищенського бюро правової допомоги проведено інформаційний захід серед осіб, які перебувають на обліку у Рожищенській районній філії Волинського обласного центру зайнятості на тему: «Запобігання та протидія домашньому насильству». Під час заходу присутнім роз'яснили що таке домашнє насильство, його види та способи протидії і захисту. На практичних прикладах розповіли про шляхи розв'язання проблеми домашнього насильства у сім'ї, що включає в себе видачу обмежувального припису щодо кривдника.

17 грудня 2021 року фахівцем Луцького місцевого центру проведено правопросвітницьку годину на тему: "Права та пільги внутрішньо переміщених осіб" у Волинському обласному центрі соціально-психологічної допомоги. Присутні отримали інформацію про те, які права та пільги від держави мають ВПО, як отримати довідку внутрішньо переміщеної особи тощо.

Проведення тематичних заходів у навчальних закладах, установах, організаціях для учнів та студентів, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, щодо прав дитини і громадянина, профілактики правопорушень, запобігання домашньому насильству та злочинності

28 січня 2021 року представники Регіонального центру Ірина Кушпетюк та

Луцького місцевого центру з надання БВПД Зоряна Світлицька провели лекції з питань запобігання та протидії корупції для викладачів та студентів Академії рекреаційних технологій і права, в межах укладеного Договору про співпрацю та партнерство.

Перш за все, фахівці центрів детально розповіли викладачам та студентам про діяльність системи безоплатної правової допомоги задля відновлення прав осіб. Далі ж мова йшла про запобігання та протидію корупції, зокрема, й у правовий спосіб. Адже з 1 січня 2020 року особи, які є викривачами корупції, отримали можливість скористатись безоплатною вторинною правовою допомогою від держави.

На вченій раді викладачів Академії було поінформовано про поняття, види корупції, шляхи протидії і запобігання корупції зі сторони адміністрації та науково-педагогічного складу закладу.

До відома студентства було донесено інформацію про проведення регулярних зустрічей з адміністрацією закладу щодо удосконалення навчального процесу, створення органу студентського самоврядування, до компетенції якого входив би моніторинг корупційних ризиків,

налагодження співпраці з громадськими організаціями відповідного спрямування тощо. Також молодь дізналась про можливість залишення повідомлення про випадок корупції на сайтах уповноважених органів.

09 лютого 2021 року до «Всесвітнього дня безпечного Інтернету» у Луцькій НВК №26 спеціалістом Луцького місцевого центру Анастасією Вольською та параюристом Владиславом Новосадом проведено правопросвітницький захід на тему: «Протидія Кібербулінгу».

10 лютого 2021 року представники Регіонального центру Ірина Кушпетюк та Луцького місцевого центру з надання БВПД Анастасія Вольська й параюрист Владислав Новосад спільно з регіональним представником Уповноваженого ВРУ з прав людини у Волинській області Любов'ю Сітовською провели інформаційну годину для учнів 6-

Б класу Луцької СЗОШ №5 із питань протидії кібербулінгу. Спікери детально інформували присутніх про поняття та види насильства онлайн, основні його ознаки, причини та наслідки, а також про те, куди можна звернутись за допомогою у вирішенні відповідної проблеми.

Серед іншого, зауважили, що за вчинення кібербулінгу передбачена адміністративна відповідальність.

Учні мали можливість переглянути декілька тематичних відеороликів, з яких дізналися про те, як саме виглядає кібербулінг, як захиститися від нього та що загрожує булерам (кривдникам).

3 березня 2021 року працівником Ківерцівського бюро правової допомоги спільно із начальником Ківерцівського районного сектору філії Державної установи «Центр пробації» Захарчук Ольгою проведено відкритий урок для учнів четвертого класу «Ківерцівської ЗОШ I ст. Ківерцівської районної гімназії». Дітей було ознайомлено з визначенням що таке «Булінг», його видами та як з ним боротись.

Для учнів 8 та 9 класів Павловичівської школи **01 квітня 2021 року** фахівці Локачинського бюро правової допомоги провели екскурсійно-пізнавальний урок, метою якого було поширення знань про права, залучення школярів до правової активності та правосвідомої поведінки, також профілактики правопорушень.

Під час візиту до бюро, його начальниця Алла Рибка ознайомила дітей з роботою бюро.

У чому суть та мета пілотного проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення», за яких умов застосовується Програма, як працює медіація як форма відновного правосуддя для неповнолітніх – про ці та інші питання детально розповіли представники Регіонального центру Ірина Кушпетюк та Луцького місцевого центру з надання БВПД Зоряна Світлицька студентам спеціальності «Право» Фахового коледжу технологій, бізнесу та права Волинського національного університету імені Лесі Українки. Правопросвітницький захід відбувся у межах тематичного тижня системи БПД **7 квітня 2021 року.**

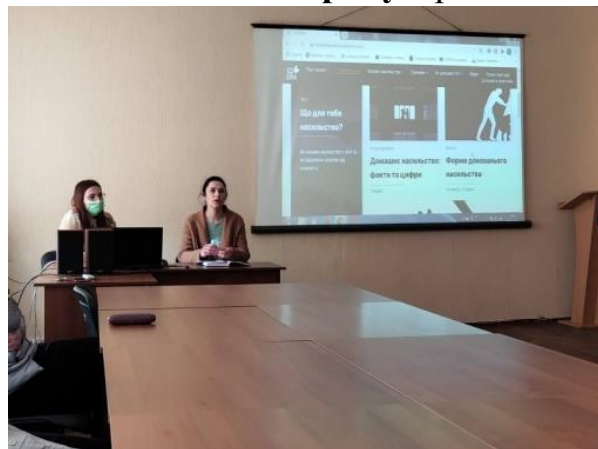

Крім того, студентство дізналося про можливість скористатися ресурсами системи безоплатної правової допомоги, за допомогою яких можна віднайти інформацію про центри та бюро правової допомоги, ознайомитись із подіями, що відбуваються в регіонах, успішними практиками захисту прав та інтересів

клієнтів центрів, консультаціями на правову тематику, а також з іншою, не менш цікавою та актуальною інформацією про діяльність системи правової допомоги від держави.

7 квітня 2021 року працівником Рожищенського бюро правової допомоги спільно з психологом КЗ «Центр соціальних служб Рожищенської міської ради» проведено інформаційний захід для студентів Рожищенського фахового коледжу Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького на тему: «Домашнє насильство: види і способи захисту». Під час заходу, присутнім роз'яснено про таке явище, як домашнє насильство, його види,

повноваження органів поліції, медичних закладів, освітніх установ у сфері запобігання та протидії домашньому насильству тощо.

З метою підвищення правової свідомості, активізації правопросвітницької роботи серед молоді, **21 квітня 2021 року** головним спеціалістом відділу «Шацьке бюро правової допомоги» Мирославою Карпук проведено правопросвітницький захід на тему «Кібербулінг» для студентів 2 курсу Шацького лісового коледжу ім. Сулька.

Під час зустрічі студенти дізналися, що таке кібербулінг та за якими типовими ознаками можна його розпізнати. Обговорили форми його прояву, види та основні причини. Не обійшли увагою також питання відповідальності за булінг.

Під час заходу для більш глибокого розуміння булінгу та його протидії серед студентів були поширені підготовлені інформаційні матеріали про кібербулінг та про безоплатну правову допомогу.

27 квітня 2021 року працівником Рожищенського бюро правової допомоги у притулку для дітей Волинської ОДА серед працівників та вихованців притулку проведено інформаційний захід на тему: «Захист прав інтелектуальної власності». Присутніх поінформовано, що право інтелектуальної власності – це право особи на результат інтелектуальної, творчої діяльності, право інтелектуальної власності становлять особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності. Також зазначено про види відповідальності за порушення прав інтелектуальної

власності: кримінальну, адміністративну, цивільно-правову та міжнародні стандарти захисту прав інтелектуальної власності.

З метою підвищення правової обізнаності учнів, в рамках Всеукраїнського тижня протидії булінгу, **19 травня 2021 року** начальником Ратнівського бюро правової допомоги проведено тематичний захід: «Стоп Булінг. Відповідальність за насильство» для учнів 11 класу НВК "ЗОШ I-III ступеня №1-гімназія ім. героя Радянського Союзу В.Газіна" смт Ратне.

Євгенія Супрунюк розповіла учням про види булінгу, психологічну та соціальну складову даного явища та спільно з дітьми було визначено типові риси учнів, схильних ставати «булі» та «жертвами». Були також переглянуті відеоролики про шкільний булінг та проведена робота в групах по розробці стратегій боротьби з булінгом на рівні школи, класу, а також пропозиції щодо можливих дій кожного окремого учня.

Працівник бюро розповіла про відповідальність за булінг, що передбачена Кодексом України про адміністративні правопорушення, а також про доповнення до Закону України «Про освіту».

20 травня 2021 року працівником Рожищенського бюро правової допомоги спільно з КУ «Центр соціальних служб Рожищенської міської ради» проведено інформаційний захід для учнів 10-11 класів Рожищенського ліцею №4 на тему «Запобігання та протидія домашньому насильству». Під час заходу учнів поінформовано про види домашнього насильства, способи захисту від нього та роз'яснено про алгоритм дій у разі, якщо особа стала свідком домашнього насильства чи страждає від нього. Також, спільно з учнями наведено приклади ситуацій, які є випадками домашнього насильства.

24 травня 2021 року представники Регіонального центру Ірина Кушпетюк та Луцького місцевого центру з надання БВПД Ольга Кудрицька провели правопросвітницький захід для студентів 3-го курсу Фахового коледжу технологій, бізнесу та права Волинського національного університету імені Лесі Українки. Участь у заході взяла й Наталія Кобернюк, котра долучилась до

реалізації в регіоні волонтерської діяльності системи безоплатної правової допомоги.

Метою заходу було розповісти присутнім про те, що таке адміністративне затримання, на який строк особу може бути затримано, які права має особа під час адміністративного затримання та які відомості мають бути обов'язково зазначені в протоколі про адміністративне затримання.

3 вересня 2021 року фахівці Регіонального центру Ірина Кушпетюк та Луцького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Оксана Павлюк спільно із регіональним представником Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Волинській області Любов'ю Сітовською провели правопросвітницький захід для учнів та вчителів 4-Б класу Луцької спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 5 на тему: «Запобігання та протидія булінгу в навчальних закладах». Долучився до нього і Назар Стельмашук, волонтер БПД.

Тож, фахівці системи БПД Волині під час правопросвітницької зустрічі докладно розповіли присутнім про поняття булінгу (цькування, залякування) та кібербулінгу (один із різновидів булінгу), що передбачає жорстокі дії з метою дошкулити, нашкодити, принизити людину з використанням сучасних електронних технологій, акцентували на його ознаках, сторонах, формах та видах, детально обговоривши й питання відповідальності за вчинення цькування.

28 вересня 2021 року фахівцем Маневицького бюро правової допомоги прийнято участь у нараді з директорами шкіл Маневицької ОТГ, щодо обговорення спільної реалізації Плану заходів з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання та протидії домашньому насиллю і насильству за ознакою статі та протидії торгівлі людьми на 2021-2023 роки. Також було обговорено проблему безпеки дітей, а саме, що таке кіднепінг, та як йому протидіяти.

01 жовтня 2021 року, фахівцем Луцького місцевого центру проведено правопросвітницький захід у Комунальному закладі загальної середньої освіти

"Боголюбський ліцей №30 Луцької міської ради" на тему «Як захистити дитину від кіднепінгу». Учні 9 класу дізналися, що таке кіднепінг, з яких мотивів викрадають дітей, як уберегтись від викрадення. Додатково юристка розповіла про булінг його види та відповідальність.

Із метою інформування студентів 2-го курсу спеціальності «Готельно-ресторанна справа» Луцького кооперативного фахового коледжу Львівського торговельно-економічного університету про відновне правосуддя для неповнолітніх, **26 жовтня 2021 року** представники Регіонального центру та

Луцького місцевого центру з надання БВПД Оксана Павлосюк провели правопросвітницький захід. Акцентували увагу також і на правах неповнолітніх та механізмах їх захисту.

Представники системи БПД розповіли присутнім про успішні практики відновного правосуддя на Волині, можливості, які передбачає програма.

Також до заходу долучилася регіональний представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Волинській області Любов Сітовська.

05 листопада 2021 року відбулася екскурсія Луцьким місцевим центром для студентів 2 курсу юридичного факультету Фахового коледжу технологій, бізнесу та права ВНУ імені Лесі Українки. Директор Луцького місцевого центру Ольга Кудрицька розповіла майбутнім юристам про особливості роботи фахівців системи БПД, процедуру надання безоплатної вторинної правової допомоги. Також додатково розповіла про проект "Волонтер БПД" та запропонувала долучитися до нього.

30 листопада 2021 року заступником начальника Рожищенського бюро правової допомоги та провідним фахівцем з профорієнтації Рожищенської районної філії Волинського обласного центру зайнятості, практичним психологом «Центру соціальних служб» проведено соціально-профілактичний захід у притулку для дітей служби у справах дітей Волинської облдержадміністрації (Притулок Для Дітей) в рамках інформаційної кампанії "16 днів проти насильства". Захід проводився з метою ознайомлення і профілактики насильства та булінгу в підлітковому середовищі. Також, дітей проінформовано з питань надання допомоги у випадку проявів насильства.

03 грудня 2021 року працівником Рожищенського бюро правової допомоги в приміщенні Залісцівської бібліотеки для дітей для учнів Залісцівського ліцею проведено правопросвітницький захід на тему «Запобігання та протидія домашньому насильству та боулінгу». Під час заходу учням було роз'яснено про види домашнього насильства, способи захисту та порядок звернення за допомогою. Також, актуальні питання щодо видів та захисту від булінгу.

08 грудня 2021 року у рамках заходів тижня "16 днів проти насильства" начальником Ківерцівського бюро правової допомоги Вірою Ольшевською проведено правопросвітницький захід у НВК "Ківерцівська ЗОШ І ступеня - гімназія" спільно із поліцейськими громади Іваном Базилянцем та Святославом Вашкевичем та начальником Луцького районного сектору № філії Державної установи "Центр пробації" у Волинській області Ольгою Захарчук. З присутніми провели профілактичну бесіду щодо запобігання насиллю та надали інформацію про відповідальність за булінг, про права та обов'язки учнів.

Проведення зустрічей та тематичних заходів для членів громадських організацій УТОС, УТОГ, осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення, осіб з інвалідністю, пенсіонерів, спрямованих на запобігання дискримінації, роз'яснення питань соціального захисту, пенсійного забезпечення, отримання пільг та реалізації прав

17 березня 2021 року на базі партнерської організації – Луцької бібліотеки-філії №10 фахівці Регіонального центру Ірина Кушпетюк та Рожищенського бюро правової допомоги Луцького місцевого центру з надання БВПД

Олена Бубнюк провели семінар для представників ГО «Центр освіти «Університет третього віку» із актуальних питань спадкового права.

Для осіб, які перебувають у Центрі надання соціального догляду для постійного проживання у м. Камінь-Каширський, які не мають можливості

самостійно відвідати бюро правової допомоги, але потребують консультації фахівців, **18 березня 2021 року** спеціаліст бюро правової допомоги Людмила Банзерук розповіла про можливість безкоштовно отримати правову допомогу.

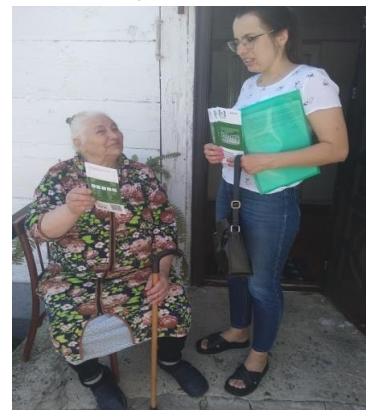
Люди похилого віку є найбільш соціально незахищеними категоріями населення, що потребують особливої уваги зі сторони держави. Соціальний захист людей похилого віку – це комплекс економічних, соціальних і правових гарантій для громадян похилого віку, що ґрунтується на принципах поваги і милосердя зі сторони держави.

З метою підвищення рівня правової освіти та захисту прав громадян, які належать до соціально вразливих категорій громадян, зокрема, для слухачів «Університету III віку», що перебувають на обліку в Центрі надання соціальних послуг Камінь-Каширської міської ради **01 квітня 2021 року** начальником Камінь-Каширського бюро правової допомоги Інною Бондар проведено лекцію на тему: «Земельну реформу в Україні».

Інна Бондар розповіла присутнім про систему безоплатної правової допомоги в Україні, акцентувавши увагу на створенні та функціонуванні Камінь-Каширського бюро правової допомоги. В ході спілкування надано роз'яснення стосовно надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги, хто має право на їх отримання, які правові послуги включає безоплатна правова первинна та вторинна допомога, хто є суб'єктом права на безоплатну вторинну правову допомогу, який порядок звернення за її наданням, а також присутні отримали інформаційні матеріали і консультації.

30 червня 2021 року працівником Рожищенського бюро правової допомоги проведено інформаційний захід для осіб з інвалідністю, які перебувають у Притулку для постійного проживання одиноких та престарілих у с. Навіз Луцького району Волинської області, з метою інформування щодо пенсійного забезпечення, спадкового, земельного та цивільного права. Особам, які проживають у Притулку, надано правові консультації та розповсюджено буклети з контактними даними бюро.

6 квітня 2021 року фахівці Регіонального центру Ірина Кушпетюк та Луцького місцевого центру з надання БВПД Зоряна Світлицька взяли участь у правопросвітницькому заході, присвяченому Міжнародному дню ромів, який щорічно відзначається 8 квітня, що відбувся на базі Волинської державної обласної універсальної наукової бібліотеки імені Олени Пчілки.

Захід було ініційовано регіональним представником Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Волинській області Любов'ю Сітовською. Долучились до його проведення декан Волинського національного

університету імені Лесі Українки Антон Демчук та студентство вишу, старша інспекторка з особливих доручень відділу уповноважених з контролю за дотриманням прав людини в поліцейській діяльності з дислокацією у Волинській області Управління дотримання прав людини Національної поліції України Наталія Бартошук, члени громадських організацій та працівники бібліотеки.

Під час зустрічі аудиторії було презентовано адвокаційний проєкт «Від упередження до суспільного діалогу», який має на меті зосередити увагу громадськості на проблемних питаннях ромської спільноти, що реалізується у межах Всеукраїнської адвокаційної кампанії ГО «Докудейз».

Виступаючи перед присутніми, фахівці системи БПД Волині розповіли про засади запобігання та протидії дискримінації за етнічною ознакою. Учасники правопросвітницького заходу дізналися про гарантії соціального забезпечення, зайнятості та працевлаштування представників етнічних меншин. Серед іншого, наголосили на можливості отримання особами, які належать до ромської національної меншини, які є громадянами України, допомоги по безробіттю, соціальних допомог при народженні дитини, у разі малозабезпеченості, соціального житла, земельних ділянок за всіма видами землекористування та поінформували про способи реалізації таких можливостей, що виключають дискримінацію.

10 вересня 2021 року під час правопросвітницької години фахівці Регіонального центру Ірина Кушпетюк та Луцького місцевого центру з надання

безоплатної вторинної правової допомоги Вікторія Осіпчук розповіли

представникам Волинської обласної організації «Українське товариство глухих (УТОГ)» за допомогою перекладача жестової мови Луцького будинку культури «УТОГ» Лілії Кузьмич про права та обов'язки осіб при проведенні профілактичних

щеплень.

29 вересня 2021 року фахівцем Маневицького бюро правової допомоги проведено правопросвітницький захід на базі клубу «Золотий вік» ТЦСО Маневицької селищної ради з метою роз'яснення учасникам пенсійного законодавства. Також присутнім розповіли про порядок оформлення субсидій та соціальної допомоги.

05 жовтня 2021 року працівником Рожищенського бюро правової допомоги у приміщенні Територіального центру Рожищенської міської ради для студентів Університету третього віку проведено інформаційний захід на тему: «Соціальний захист людей похилого віку та ветеранів в Україні». Під час заходу присутнім роз'яснено про соціально-економічні та особисті права людей похилого віку, способи отримання безоплатної правової допомоги та порядок захисту своїх прав. На завершення, серед присутніх розповсюджено буклети БПД з контактними даними бюро.

03 грудня 2021 року, у Міжнародний день людей з інвалідністю, представники Регіонального центру Ірина Кушпетюк та Луцького місцевого центру з надання БВПД Вікторія Осіпчук провели у Луцькому міському центрі зайнятості правопросвітницький захід на тему: «Права осіб з інвалідністю та їх захист».

Фахівці центрів ознайомили присутніх з їхніми конституційними правами, зокрема правом на безоплатну правову допомогу, а також розповіли про те, що підприємства, установи та організації зобов'язані створювати умови для безперешкодного доступу цієї категорії населення до соціальної інфраструктури.

Проведення правопросвітницьких семінарів на базі ОМС для жителів громад, спрямованих на роз'яснення змісту ключових реформ (змін у законодавстві) у сфері соціального захисту, освіти, охорони здоров'я, пенсійного забезпечення, а також актуальних питань життя громад, зокрема: захисту прав споживачів комунальних послуг, організації ОСББ, громадської безпеки із залученням партнерів з числа громадських організацій, державних установ та комунальних установ органів державної влади, місцевого самоврядування та інших відповідно до потреби

25 лютого 2021 року на базі платформи Zoom відбувся онлайн-семінар для представників територіальних громад Волинської області «Порядок та особливості надання правової допомоги мешканцям громад із актуальних

питань», проведений представниками системи безоплатної правової допомоги спільно з Волинським регіональним відділенням Асоціації міст України.

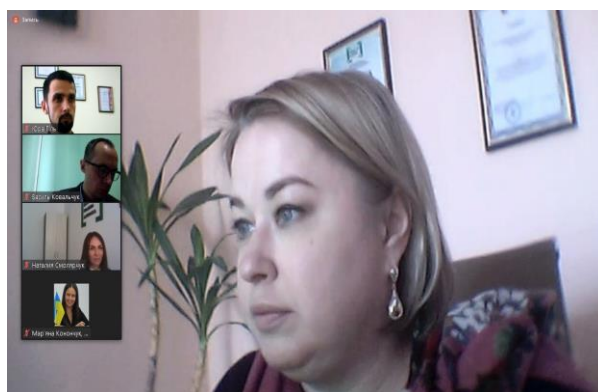
Директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук акцентувала увагу на мережі безоплатної правової допомоги Волинської області, ключових завданнях

центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, видах правових послуг та можливостях їх отримання, зокрема зазначивши, що сьогодні потрібно говорити не лише про те, як ми можемо допомогти населенню вирішити питання у правовий спосіб, але і як ми можемо бути корисними для територіальних громад Волині.

Директор Ковельського місцевого центру з надання БВПД Василь Ковальчук розповів про реалізацію та захист прав громадян у сфері земельних відносин.

Про впровадження Програм надання безоплатної правової допомоги населенню громад поінформувала учасників онлайн-семінару директорка Володимир-Волинського місцевого центру з надання БВПД Лариса Базіла, а начальниця Іваничівського бюро правової допомоги Надія Адамович детально розповіла про налагоджену співпрацю з Павлівською ОТГ.

Учасники семінару зійшлись на думці, що спроможною може бути лише та громада, яка культивує правову освіту та правову культуру населення.

24 травня 2021 року у селищі Благодатне урочисто перерізували стрічку нового сучасного Центру надання адміністративних послуг.

На урочистості з нагоди відкриття Центру надання адміністративних послуг у Благодатному було запрошено директорку Володимир-Волинського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Ларису Базілу.

Аби жителі змогли отримати максимальну кількість послуг в одному місці, Нововолинський міський голова Борис Карпус та директор місцевого центру Лариса Базіла підписали Меморандум про співпрацю між Нововолинською

міською радою та Володимир-Волинським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Метою цього Меморандуму є консолідація зусиль сторін, спрямованих на недопущення порушень прав і свобод людини, зокрема права громадян на безоплатну правову допомогу.

6 липня 2021 року представники Регіонального центру Ірина Кушпетюк та Луцького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Зоряна Світлицька разом із волонтеркою безоплатної правової допомоги (БПД) Наталією Кобернюк, в межах тематичного тижня системи БПД, що стосується сімейних правовідносин, провели захід на тему: «Стягнення з дітей аліментів на утримання батьків»

для
предста
вників

ГО «Спілка в'язнів – жертв нацизму», ГО «Центр освіти «Університет третього віку» та Територіального центру соціального обслуговування м. Луцька на базі Луцької бібліотеки-філії №10.

Працівники системи БПД Волині розповіли представникам громадських організацій про можливість батьками стягнення аліментів на своє утримання із дітей.

Окрім аліментів, з дітей можуть стягуватися додаткові витрати на утримання батьків, пов'язані із лікуванням, необхідністю стороннього догляду,

немічністю.

Під час заходу присутні ознайомилися із порядком отримання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги та дізналися про можливість доступу громадян до сервісу правових консультацій системи БПД, отримання правової допомоги у консультаційних пунктах та шляхом надання адресної правової допомоги. Разом із тим, переглянули постійну діючу виставку правової літератури «Безоплатна правова допомога – механізм реалізації конституційного права», яка систематично поповнюється новими друкованими матеріалами на правову тематику.

24 вересня 2021 року працівником Рожищенського бюро правової допомоги в приміщенні Руднянської сільської ради Луцького району для мешканців села проведено правопросвітницький захід на тему: «Порядок спадкування та приватизація нерухомого майна». Під час заходу, присутнім

роз'яснено умови спадкування нерухомого майна за законом і заповітом, черговість.

19 жовтня 2021 року працівником Горохівського бюро правової допомоги проведено правопросвітницький захід на тему: «Оформлення спадкових прав» у Вільхівській сільській раді. Присутнім учасникам заходу працівник розповіла про порядок дій для прийняття спадщини, поновлення строку на прийняття спадщини та оформлення права власності на спадкове майно без правовстановлюючих документів, в тому числі на земельні ділянки.

Проведення флешмобів та вуличного інформування про БЖД

10 лютого 2021 року працівником Маневицького бюро правової допомоги проведено День відкритих дверей для учнів НВК "Маневицька загальноосвітня школа І-ІІІ ст. 2 - гімназія".

Метою заходу було інформування дітей стосовно проблеми кібербулінгу, зменшення рівня негативного впливу Інтернету на психологічне, емоційне і фізичне здоров'я, розширення та поглиблення знань про безпечний Інтернет.

17 березня 2021 року заступник начальника відділу комунікацій та правопросвітництва Регіонального центру Ірина Кушпетюк поблизу Луцької бібліотеки-філії №10 провела вуличне інформування громадян про безплатну правову допомогу та роздала перехожим буклети з контактними даними

місцевих центрів з надання безплатної вторинної правової допомоги.

13 травня 2021 року представниця Регіонального центру Ірина Кушпетюк разом із Наталією Кобернюк, котра долучилась до реалізації в регіоні волонтерської діяльності

системи безоплатної правової допомоги, уклавши відповідний договір із Регіональним центром, провели вуличне інформування серед громадян поблизу головного корпусу Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Під час вуличної акції лучани дізналися про основні напрямки діяльності системи БПД, порядок звернення за правовою допомогою, а також про те, які категорії громадян мають право скористатись безоплатною вторинною правовою допомогою (БВПД) відповідно до законодавства, розповсюдивши серед них друковані інформаційні матеріали із контактними даними найближчого місцевого центру з надання БВПД.

1 червня 2021 року, фахівці Регіонального центру та Луцького місцевого центру з надання БВПД разом із волонтерами БПД долучилися до проведення фестивалю «Мое веселкове дитинство», організованого управлінням соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Луцької міської ради, що проходив у Луцьку на території парку «Дубовий гай».

Начальник Ратнівського бюро правової допомоги долучилась до заходів, проведених в селищі з метою ознайомлення дітей з їх правами, підвищення рівня їх правової культури та свідомості. Євгенія Супрунюк розповіла дітям, що традиція святкування Міжнародного дня захисту дітей 1 червня з'явилася у листопаді 1949 року завдяки спеціальній сесії Міжнародної демократичної федерації жінок в Парижі, але походження свята бере початок

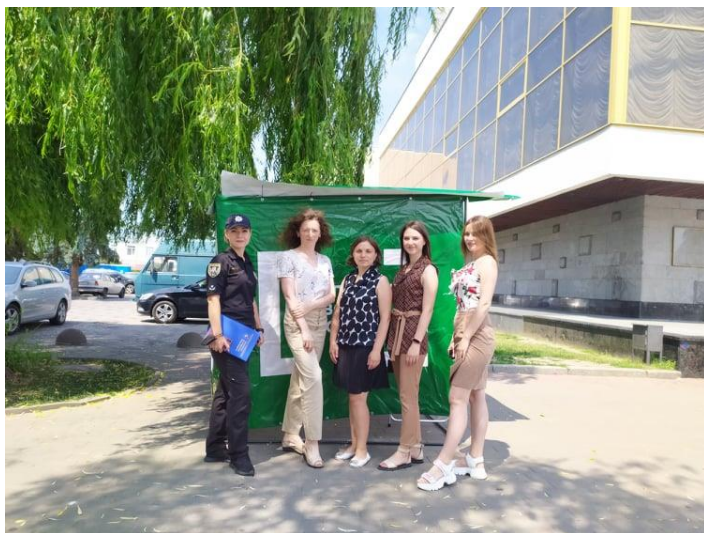

ще з 1925 року, коли представники різних країн вперше скликали «Всесвітню конференцію з благополуччя дітей» у Женеві.

Євгенія Супрунюк розповіла дітям про їх права, закріплені в національному законодавстві та міжнародних документах, серед основних які: право на життя та охорону здоров'я; на свободу думок і віросповідання; на освіту, відпочинок і дозвілля; на захист від фізичного та психологічного насильства; на захист від експлуатації дитячої праці та ін.

30 червня 2021 року у межах проведення інформаційно-правосвітницької кампанії з нагоди відзначення Дня Конституції України, працівники Регіонального центру та Луцького місцевого центру з надання БВПД провели вуличну акцію з метою інформування громадян про ситему безоплатної правової допомоги. До заходу долучилась і старший інспектор з особливих доручень відділу уповноважених з контролю за дотриманням прав людини в поліцейській діяльності (з дислокацією у Волинській області) Управління дотримання прав людини Національної поліції України Наталія Бартошук.

Працівники центрів розповіли перехожим про те, що для реалізації конституційного права українців на безоплатну професійну правничу допомогу діє система БПД, яка спрямована на захист прав людини шляхом забезпечення рівного доступу до правової інформації та правосуддя, посилення правових можливостей і правової спроможності представників соціально вразливих груп, територіальних громад та спільнот.

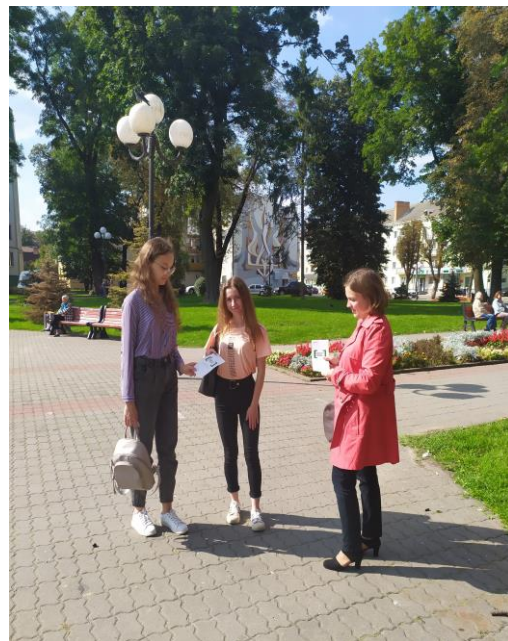
До Міжнародного дня жертв насильницьких зникнень головним спеціалістом Ковельського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Анною Капітан спільно з начальником служби у справах дітей виконавчого комітету Ковельської міської ради Жанною

Вельмою, директором Ковельського міського центру соціальних служб Інною Третьак та фахівцем із соціальної роботи Оленою Приступою було проведено вуличне інформування громадян з метою привернути увагу громадськості до цієї проблеми, надати вичерпну інформацію про те, що вважається насильницьким зникненням та як потрібно діяти родинам осіб, зниклих безвісти.

8 вересня 2021 року фахівчиня Регіонального центру Ірина Кушпетюк разом із волонтером системи БПД Наталією Кобернюк провели вуличне інформування серед громадян у центральній частині міста Луцька.

Під час вуличної акції лучани та гості міста були проінформовані про основні напрямки діяльності системи БПД. Вони дізналися, що право на безоплатну правову допомогу – гарантована Конституцією України можливість для кожного отримати безоплатну первинну правову допомогу, а також можливість певної категорії осіб отримати безоплатну вторинну правову допомогу, у передбачених законом випадках.

Представники Регіонального центру Ірина Кушпетюк та Луцького місцевого центру з надання БВПД Алла Климюк та Оксана Павлосюк **25 листопада**

взяли участь в інформаційній акції на підтримку осіб, що потерпіли від домашнього насильства «Луцька громада без насильства», що була організована управлінням соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Луцької міської ради спільно з Волинським

національним університетом імені Лесі Українки та Творчою студією Наталії Журавльової.

3 грудня 2021 року, приєднуючись до Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства», фахівець Камінь-Каширського бюро правової допомоги провела вуличне інформування населення.

До акції приєдналися працівники Камінь-Каширської районної філії Волинського обласного центру зайнятості.

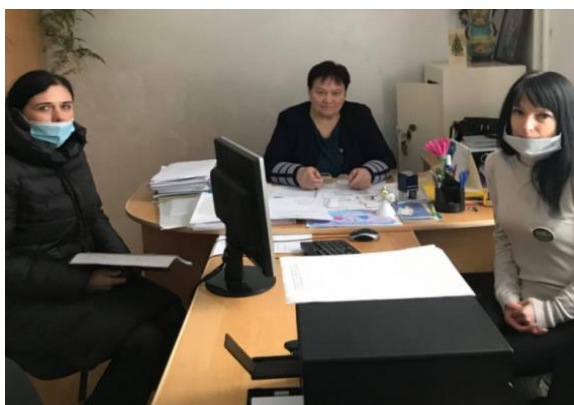
Фахівці інформували про те, що торгівля людьми є глобальним злочинним бізнесом, сучасною формою рабства, що грубо порушує права людини, також ознайомлено з можливими варіантами шахрайства, які можуть виникнути при влаштуванні на роботу за кордоном, а також інформували як діяти та куди звертатись, попавши в небезпечну ситуацію.

Інна Бондар ознайомила з законодавчими засадами протидії торгівлі людьми, її видами та наслідками. Акцентувала увагу присутніх на основних ризиках нелегальної трудової міграції: правової незахищеності, особистісної та професійної деградації, втрати здоров'я, життя в атмосфері страху та насильства.

Всі присутні були однак у тому, що проблема насильства у сім'ї дуже актуальна на сьогодні у нашому суспільстві, потребує послідовної, постійної, ціле направленої роботи по її вирішенню.

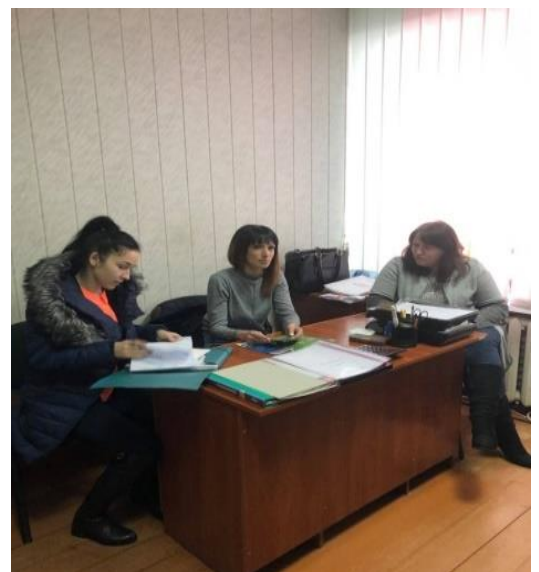
Проведення правопросвітницьких заходів та виїздного консультування, спрямованих на роз'яснення змісту ключових реформ (змін у законодавстві) у сфері земельного законодавства

Протягом 9 місяців 2021 року працівниками Луцького місцевого центру проведено 112 правопросвітницьких заходів та виїзних консультувань,

спрямованих на роз'яснення змісту ключових реформ у сфері земельного законодавства

Фахівці Володимир-Волинського місцевого центру провели 83 виїзні консультування, Ковельського місцевого центру – 87 виїзних консультувань. Загалом в регіоні проведено 282 заходи.

Виступи в радіопередачах, виступи/телевізійні сюжети на каналах місцевого телебачення

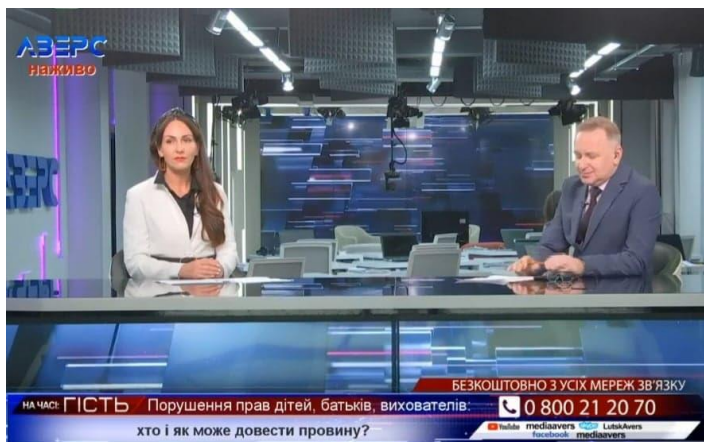
15 січня 2021 року у програмі «Радіодень», що виходить в ефірі «Українського радіо–Луцьк», директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук розповіла про те, як в період локдауну отримати безоплатну правову допомогу.

21 січня 2021 року директорка а Регіонального центру

Наталія Смолярчук для телеканалів «UA: Волинь» та «НТН» прокоментувала з юридичної точки зору ситуацію щодо звільнення з роботи Заслуженого донора.

Як розвивалась система БПД у 2020 році та яких перспектив варто очікувати у 2021 році? Про це 22 січня 2021 року розповіла директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук у програмі «На часі: гість» для ТРК «Аверс».

телеканалу» – коментар директорки Регіонального центру Наталії Смолярчук про те, чи підлягає притягненню до адмінвідповідальності особа за неносіння маски у під'їзді будинку.

18 лютого 2021 року менеджер з якості правової допомоги Регіонального центру Оксана Щесюк в ефірі «UA: Волинь» розповіла про те, як захистити дітей від насилля з боку дорослих, які виконують свої посадові обов'язки, а також

30 січня 2021 року для «112

як діяти батькам, якщо дитина поскаржилась на некоректні дії вихователів дошкільного навчального закладу.

Чим зумовлена поведінка педагогів, які застосовують силу у вихованні? Як захистити своїх дітей від насилля? Про це **18 лютого 2021 року** в «Темі дня» на «Українському радіо-Луцьк» розповіли директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук спільно з методисткою навчально-методичного кабінету психологічної служби управління освіти Луцької міської ради Лідією Курило.

19 лютого 2021 року директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук у програмі «На часі: гість» на ТРК «Аверс» – про порушення прав дітей, батьків, вихователів, а також про те, хто і як може довести провину.

1 липня 2021 року набирає чинності Закон про відкриття ринку землі. Що чекати після відкриття ринку землі, а також і про актуальні питання оформлення спадщини розповіла директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук у програмі «На часі: гість» на ТРК «Аверс» **5 березня 2021 року**.

6 квітня 2021 року директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук у програмі «На часі: гість», що транслюється в ефірі ТРК «Аверс», розповіла про реалізацію проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення».

20 квітня 2021 року керівниця Регіонального центру Наталія Смолярчук у програмі «На часі: гість» на ТРК «Аверс» – про захист прав споживачів кредитних послуг та інших осіб від незаконних дій колекторських компаній.

у Луцьку на власницю нежитлового приміщення наклали штраф за порушення правил благоустрою. Ситуацію з юридичної точки зору прокоментувала для «UA: Волинь» директор Регіонального центру **Наталія Смолярчук**.

18 травня 2021 року у програмі «На часі: гість» на ТРК «Аверс» директор Регіонального центру Наталія Смолярчук розповіла про те, як захиститися від протиправних дій колекторів.

Законодавством передбачена можливість для

громадян України отримати безоплатну правову допомогу. Як реалізувати це право, розповіла у відео сюжеті на Нововолинському телеканалі СТН директор Центру Лариса Базіла.

01 червня 2021 року директорка Луцького місцевого центру Ольга Кудрицька взяла участь у прямому ефірі програми «Сьогодні. Головне» на Суспільному, із актуальною темою «Що треба знати про права дітей?», яка була приурочена до Міжнародного дня захисту дітей. Під час ефіру гостя студії докладно розповіла, які права в нашій державі мають діти. Навела приклади порушення прав дитини та розповіла про те, якими способами можна їх захистити. Особливу увагу приділили можливим способам захисту дітей, права яких було порушено у наслідок домашнього насильства.

23 липня 2021 року у програмі «На часі: гість» на ТРК «Аверс» директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук розповіла про реалізацію в Україні земельної реформи.

інець встановив олімпійський рекорд на Іграх в Токіо **Н** волинський Назвали ціну

27 липня 2021 року директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук, директорка Луцького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Ольга Кудрицька та адвокат

Євгенія Коваленко для ТРК «Аверс» – про насильство в сім'ї та як запобігти порушенням сімейно-правових прав.

20 серпня 2021 року директорка Регіонального центру **Наталія Смолярчук** в авторській програмі «Ваше право», що транслюється в ефірі «12 каналу» розповіла про споживчі кредити і як захистити свої права.

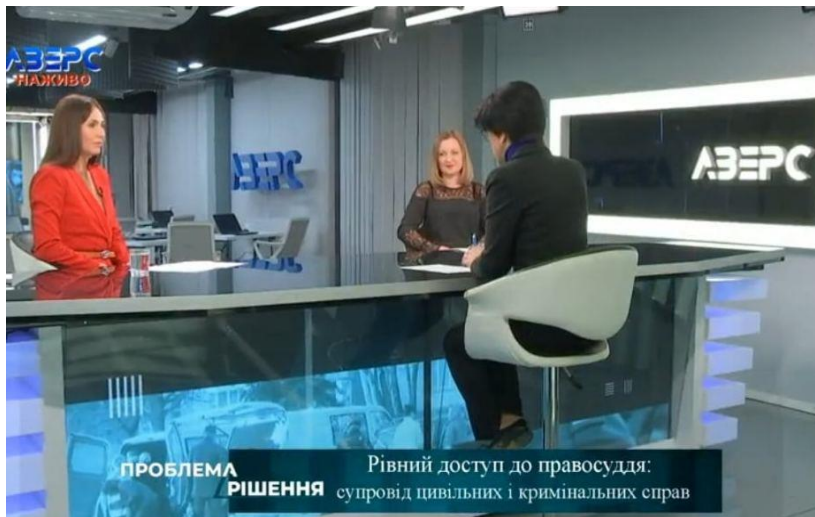
30 серпня 2021 року у програмі «На часі: гість» в ефірі ТРК «Аверс» директорка Регіонального центру **Наталія Смолярчук** – про зміни до трудового законодавства: права працівників та роботодавців.

21 жовтня 2021 року у програмі «Тема дня» на ТРК «Аверс» директорка Регіонального центру **Наталія Смолярчук** інформувала телеглядачів про те, який статус має земельна ділянка, яку до завершення децентралізації передали в оренду.

2 листопада 2021 року у телепрограмі «Тема дня» на ТРК «Аверс» директорка Регіонального центру **Наталія Смолярчук** розповіла про проблему невиплати заробітної плати та порадила куди звертатися у таких випадках.

Яка відповідальність передбачена за керування транспортним засобом у нетверезому стані? Як діяти рідним та близьким потерпілих у ДТП? Куди звертатися за допомогою? На ці та інші питання надала правові роз'яснення директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук у програмі «Тема дня» на ТРК «Аверс» 16 листопада 2021 року.

8 грудня 2021 року директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук та директорка Луцького місцевого центру з надання БВПД Ольга Кудрицька взяли участь у телепрограмі «Проблема – рішення» на ТРК «Аверс» під назвою «Рівний доступ до правосуддя: супровід цивільних і кримінальних

Що таке медіація та як вона працюватиме в Україні? Про це розповіла 17 грудня 2021 року директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук у програмі «ВАШЕ ПРАВО з Вікторією Доманською» в ефірі 12 каналу.

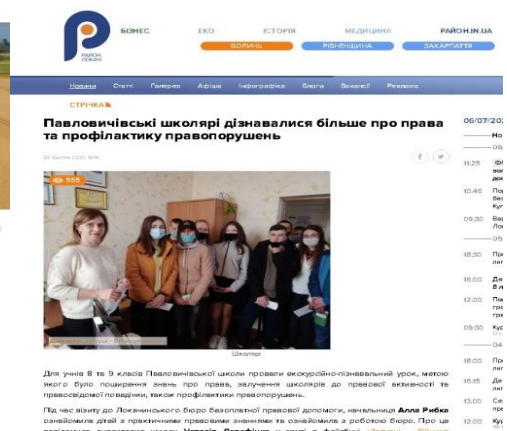

Розміщення зовнішньої реклами, як соціальної, на вулицях, у громадському транспорті, громадських місцях тощо

Також, у звітному періоді було розміщено плакати та сітілайти про безоплатну правову допомогу у громадських місцях.

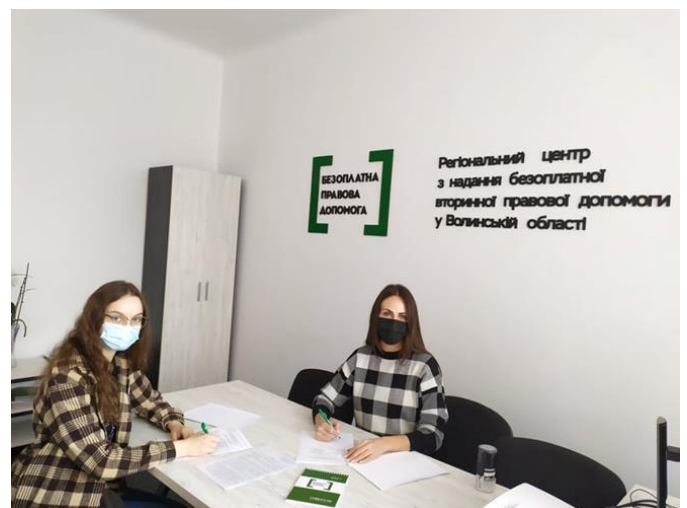

Для розміщення інформації про діяльність системи БПД використовувались

веб-сайти партнерів, регіональні інтернет-видання.

Серед іншого, у II кварталі 2021 року Волинська область долучилась до реалізації Всеукраїнського проекту «Волонтер БПД», який має на меті залучити до співпраці активістів, які бажають допомагати громадянам дізнаватися більше про їхні права, підвищуючи їх правову свідомість, культуру та обізнаність. Першими волонтерами, які співпрацюватимуть із Регіональним центром з надання БВПД

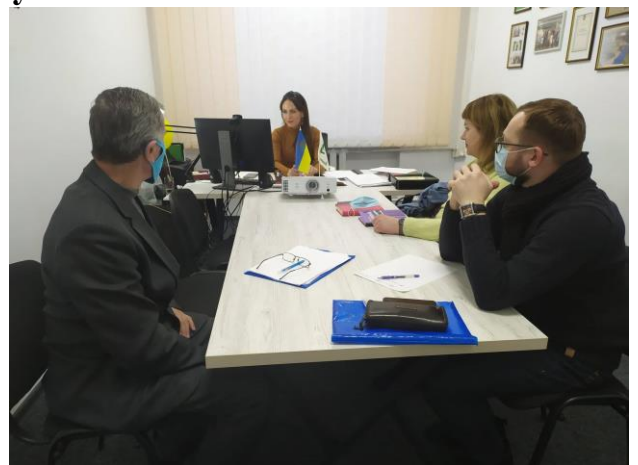
у Волинській області та Володимир-Волинським місцевим центром з надання БВПД стали Наталія Кобернюк та Юлія Полух, які пройшли необхідну співбесіду із керівництвом та уповноваженими особами центрів й уклали відповідні договори.

[1.2.] Клієнти отримують якісні послуги БПД

З метою забезпечення належної якості послуг, що надаються клієнтам системи БПД, у звітному періоді було проведено ряд заходів.

Організація та проведення робочих зустрічей, засідань, круглих столів, навчальних заходів з підвищення кваліфікації та інших заходів з адвокатами з метою вирішення окремих проблемних питань в організації надання БВПД та підвищення якості надання таких послуг

20 січня 2021 року на базі платформи Zoom, директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук провела онлайн нараду з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на умовах контракту у 2021 році, з метою обговорення порядку оплати послуг та витрат у поточному році, з урахуванням актуальних змін у законодавстві.

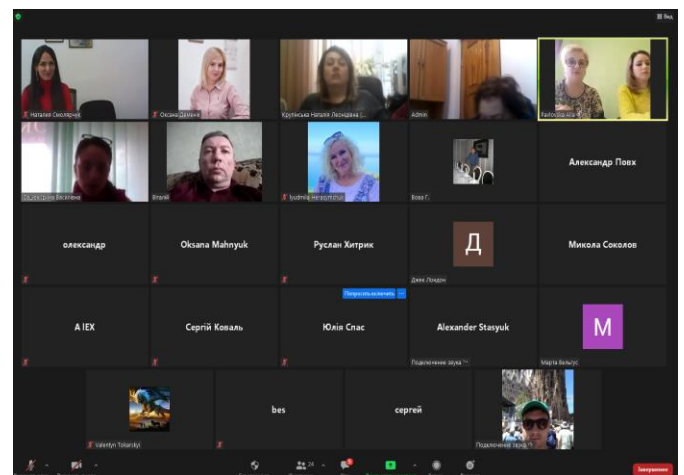

16 березня 2021 року на базі платформи Zoom представники Регіонального центру – директорка Наталія Смолярчук, головний бухгалтер Ольга Кузнєцова та начальник відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації її надавачів Оксана Щесюк провели навчальний семінар для адвокатів, з якими укладено контракти

для надання безоплатної вторинної правової допомоги у 2021 році. Участь у ньому взяла й начальник міськрайонного відділу філії ДУ «Центр пробації» у Волинській області Алла Павловська.

Учасники онлайн зустрічі детально обговорили питання

оформлення та подання до Регіонального центру договорів та актів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, порядку відшкодування витрат, обов'язкового дотримання адвокатами Стандартів якості при наданні безоплатної вторинної правової допомоги особі, яка вважається затриманою.

Своєю чергою Алла Павловська акцентувала увагу адвокатів на ключових аспектах підготовки досудової доповіді у кримінальному провадженні за участі обвинуваченої особи.

З метою налагодження ефективної співпраці, **26 березня 2021 року** заступник директора Ковельського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Олена Тітвалова провела робочу зустріч з адвокатами, які співпрацюють з центром.

Під час зустрічі говорили про організацію процесу надання безоплатної вторинної правової допомоги, зокрема, щодо повноти надання інформації у актах

виконаних робіт та підтверджуючих документах, про якість та своєчасність надання правової допомоги.

12 червня 2021 року для адвокатів, що співпрацюють із Регіональним

центром, проведено тренінг на тему: «Кримінально-процесуальний кодекс: застосування крізь призму європейських стандартів, для адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу». Тренери-

адвокати **Євгенія Коваленко** та **Оксана Щесюк** розкрили питання,

з

практичної точки зору, з врахуванням практики ЄСПЛ та стандартів якості, про дії адвоката при наданні захисту особі, затриманій за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення; дії захисника при застосуванні запобіжних заходів.

20 липня 2021 року у Регіональному центрі відбувся 2-й етап XIII конкурсу з відбору адвокатів, які залучаються для надання безоплатної вторинної правової допомоги.

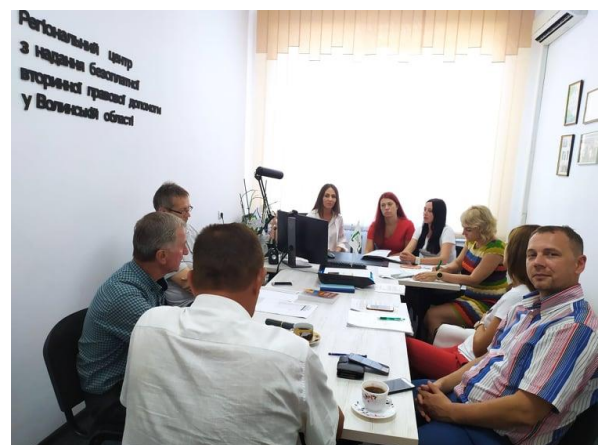
Заяву на участь у конкурсі подало 13 адвокатів. На попередньому етапі конкурсною комісією з відбору адвокатів, які залучаються

для надання безоплатної вторинної правової допомоги у Волинській області, розглянуто подані адвокатами копії документів, проведено оцінювання адвокатів за критеріями стажу адвокатської діяльності, наявності або відсутності застосування до адвоката дисциплінарних стягнень та, враховуючи результат проходження адвокатом дистанційного курсу «Вступ до системи надання безоплатної правової допомоги», допущено до проходження співбесіди 10 адвокатів.

Адвокати пройшли індивідуальну співбесіду з конкурсною комісією, під час якої було проведено їх оцінювання за критеріями мотивації до надання безоплатної правової допомоги, комунікабельності, емоційної врівноваженості, вміння представити приклади надання правової допомоги. За рішенням комісії 1 адвокату було надано можливість взяти участь у співбесіді дистанційно в режимі відеоконференції.

16 серпня 2021 року представниками Регіонального центру проведено навчальний семінар для адвокатів, які залучаються для надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Під час навчального онлайн-семінару висвітлено питання реалізації у Волинській області пілотного проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення», порядок оформлення та подання Акту з надання БВПД, особливостей застосування коефіцієнту особливої категорії особи, якій надається правова допомога, оплати послуг та відшодування витрат адвокатів, які надають БВПД, організації надання БВПД та стану виконання адвокатами доручень.

7 вересня 2021 року на базі Волинської державної обласної універсальної наукової бібліотеки ім.О.Пчілки відбувся навчальний семінар для адвокатів, які залучаються для надання безоплатної вторинної правової допомоги у Волинській області на тему: «Актуальні питання адвокатської діяльності (оподаткування, порядок надання БВПД)».

23 грудня 2021 року в Регіональному центрі проведена робоча зустріч з адвокатами з питань укладення контрактів на 2022 рік. Крім того, адвокатів було проінформовано про зміну порядку видачі доручень, зокрема участь Регіонального центру в пілотному проекті щодо особливостей прийняття і оброблення повідомлень про випадки затримання осіб, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, опрацювання постанов/ухвал про залучення захисника відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії регіональними центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги

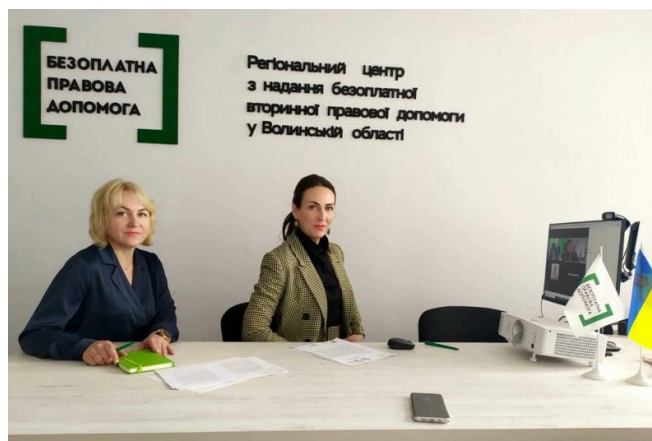
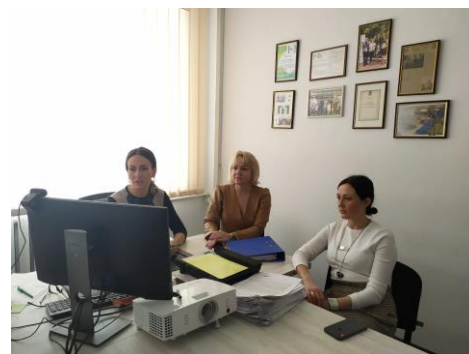

28 грудня 2021 року відбулася робоча зустріч директора Луцького місцевого центру Ольги Кудрицької, начальника відділу організації надання БВПД та роботи з її надавачами Олени Поліщук з адвокатами системи надання БВПД. У ході зустрічі обговорили питання щодо порядку і умов укладання контрактів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, підвели підсумки роботи Луцького місцевого центру з адвокатами, за дорученнями, виданими для надання БВПД у 2021 році.

Проведення навчань для працівників, які надають БПД з правових питань, пов'язаних із земельними правовідносинами

У межах реалізації проекту «Програма прискорення приватних інвестицій у сільське господарство», який має на меті підвищити правову обізнаність громадян у сфері земельних відносин, **31 березня 2021 року** представники Регіонального центру провели робочу зустріч із керівництвом Володимир-Волинського, Ковельського та Луцького місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, аби обговорити стан виконання заходів проекту у I кварталі 2021 року.

14 травня 2021 року представниками Регіонального центру під керівництвом директора **Наталії Смолярчук** проведено робочу нараду з фахівцями Володимир-Волинського, Ковельського та Луцького місцевих центрів з надання БВПД. Під час онлайн заходу, що відбувся на базі платформи Zoom, обговорено питання покращення якості підготовки письмових консультацій із земельних

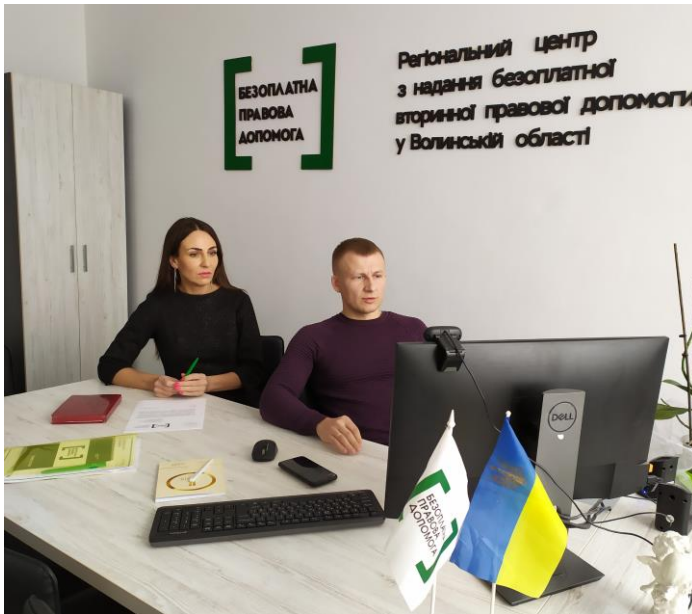
правовідносин, що надаються місцевими центрами в межах реалізації проекту «Програма прискорення приватних інвестицій у сільське господарство».

9 липня 2021 року начальник відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації її надавачів Регіонального центру, тренер-адвокат Оксана Щесюк, з метою забезпечення якості надання правової допомоги населенню у сфері земельних правовідносин,

провела для юристів системи БПД Волині, задіяних у проєкті «Програма «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство України», виїзний семінар-тренінг на тему «Складання письмових консультацій із земельних питань».

Для фахівців системи БПД Волині, задіяних у проекті «Програма «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство України», та адвокатів **14 грудня 2021 року** на платформі Zoom Регіональним центром було організовано та проведено семінар «Встановлення меж земельної ділянки та присвоєння кадастрового номера земельній ділянці».

Лектор – Вадим Мендель, інженер-землевпорядник Товариства з обмеженою

відповідальністю «Госпрозрахунковий центр науково-технічних послуг-плюс».

Проведення інформаційної кампанії про відновне правосуддя, пошук і залучення медіаторів

20 січня 2021 року проведено робочу зустріч за участі представників Ковельського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, інспектора сектору ювенальної превенції Ковельського відділу поліції, та представників Ковельського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Представниця системи безоплатної правової допомоги Оксана Романюк розповіла про проект «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення» та зазначила, що такий проект є можливістю для неповнолітніх,

які оступилися вперше ставши на шлях кримінального життя отримати другий шанс та залишитися з незаплямованою біографією у майбутньому.

Обговоривши мету та основні завдання даного проекту, учасники робочої зустрічі домовилися про подальшу співпрацю з питань реалізації проекту.

23 липня 2021 року на базі відділу «Маневицьке бюро правової допомоги» відбулася робоча зустріч представників системи БПД з представниками КУ «Центру професійного розвитку педагогічних працівників» Маневицької

селищної ради з метою організації спільної діяльності щодо надання допомоги особам, які постраждали від домашнього насилля або насилля за ознакою статі. Також під час зустрічі обговорені питання координації спільних дій щодо впровадження проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення» (так зване, «відновне правосуддя»).

19 серпня 2021 року у Нововолинській міській раді, **17 вересня 2021 року**

у Володимир-Волинській районній державній адміністрації відбулися круглі столи з питань реалізації пілотного проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального

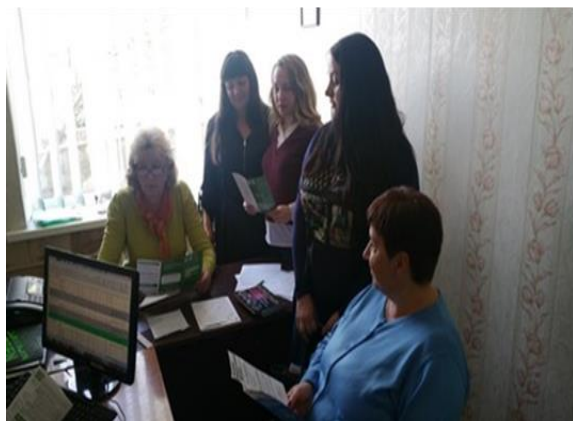
правопорушення» для представників місцевої місцевої влади, прокуратури, поліції, пробації, центрів соціальних служб, служб у справах дітей територіальних громад, психологів навчальних закладів та адвоката-посередника.

Мета – залучити громаду для участі у реалізації Програми відновлення, що створить безпечне середовище для її мешканців і дозволить неповнолітнім успішно пройти процедуру ресоціалізації.

[1.3.] Люди у територіальних громадах мають кращі можливості для реалізації своїх прав

Створення мережі параюристів - виявлення авторитетних осіб з неповною юридичною або вищою освітою на території громад міст, селищ, сіл для залучення їх в якості параюристів залучення таких осіб до консультування громади з визначених правових питань

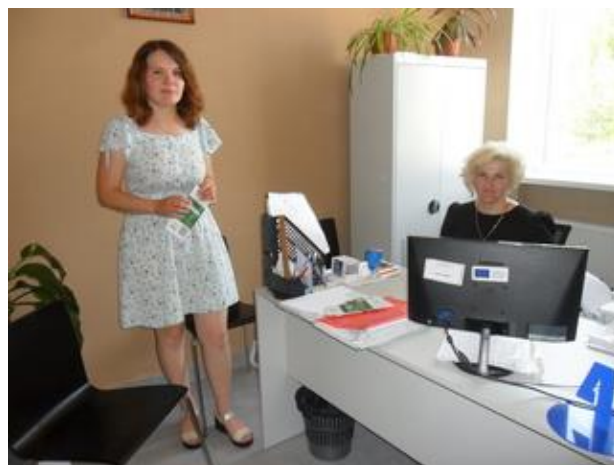

18 лютого 2021 року в приміщенні Луківської ОТГ Турійського району начальник Турійського бюро правової допомоги Сидько Анна провела інформаційну роботу з трудовим колективом Луківської об'єднаної територіальної громади Турійського району по виявленню авторитетних осіб для залучення їх в якості параюристів та

залучення таких осіб до консультування громади з визначених правових питань.

Представник правової допомоги розповіла про систему безоплатної правової допомоги в Україні, звернувши увагу на створенні та функціонуванні Турійського бюро правової допомоги. В ході спілкування надано роз'яснення стосовно надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги. Присутнім було роз'яснено хто має право на безоплатну правову допомогу, які правові послуги включає безоплатна правова первинна та вторинна допомога, хто є суб'єктом права на безоплатну вторинну правову допомогу, який порядок звернення за наданням безоплатної вторинної правової допомоги.

24 червня 2021 року начальник Старовижівського бюро правової допомоги провела інформаційну роботу з трудовим колективом центру надання адміністративних послуг по виявленню авторитетних осіб для залучення їх в якості параюристів та залучення таких осіб до консультування громади з визначених правових питань.

Представник системи безоплатної правової допомоги розповіла про систему безоплатної правової допомоги в Україні, звернувши увагу на створенні та функціонуванні Старовижівського бюро правової допомоги. В ході спілкування надано роз'яснення хто має право на безоплатну правову допомогу, які правові послуги включає безоплатна правова первинна та вторинна допомога, хто є суб'єктом права на безоплатну вторинну правову допомогу, який порядок звернення за наданням безоплатної вторинної правової допомоги.

23 липня 2021 року, відповідно до Доручення Координаційного центру з надання правової допомоги, проведено захід на базі ДУ «Маневицька виправна колонія (№42)» на тему: «Права і обов'язки ув'язнених та засуджених осіб».

07 вересня 2021 року працівником Горохівського бюро правової допомоги проведено захід у філії Державної установи «Центр пробації» для осіб, які перебувають на обліку. Під час заходу присутнім роз'яснено права та обов'язки осіб, що відбувають покарання з випробувальним терміном, в тому числі на безоплатну правову допомогу. Надано консультації у сфері житлового, спадкового та сімейного законодавства.

14 вересня 2021 року працівником Рожищенського бюро правової допомоги спільно з Центром соціальних служб Рожищенської міської ради та Луцьким сектором №3 філії Державної установи «Центр пробації» проведено

захід для осіб, які перебувають на обліку на тему: «Отримання безоплатної правової допомоги». Присутнім роз'яснено про соціальну адаптацію після притягнення до кримінальної відповідальності, право на безоплатну правову допомогу та способи її отримання.

22 вересня 2021 року Регіональний центр та управління соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Луцької міської ради уклали меморандум про взаємодію.

Основними напрямками співпраці визначено: розроблення та впровадження спільних механізмів та заходів щодо здійснення моніторингу стану забезпечення прав громадян на безоплатну правову допомогу; забезпечення надання належної та якісної безоплатної правової допомоги жителям міста Луцька; обмін інформаційними матеріалами та розміщення інформації, зміст якої може становити суспільний інтерес, на офіційних вебресурсах сторін; організація спільних заходів, спрямованих на підвищення рівня правової поінформованості жителів міста Луцька про право на безоплатну правову допомогу, шляхом проведення конференцій, семінарів, круглих столів, зустрічей та інших заходів.

З метою виявлення авторитетних осіб з неповною юридичною або вищою освітою на території Старовижівської об'єднаної територіальної громади **28 жовтня 2021 року** було проведено інформаційну роботу із працівниками Старовижівської селищної ради для подальшого залучення їх, як параюристів, до консультування громади.

Під час зустрічі фахівець Старовижівського бюро правової допомоги Тетяна Комісарик проінформувала трудовий колектив про систему надання безоплатної правової допомоги, її місію та цінності, розповіла про порядок надання первинної правової допомоги, кому така допомога надається та які послуги передбачає.

Участь в роботі консультаційних пунктів в установах виконання покарань та органах пробації з метою проведення роз'яснювальної роботи з питань реалізації захисту прав людини

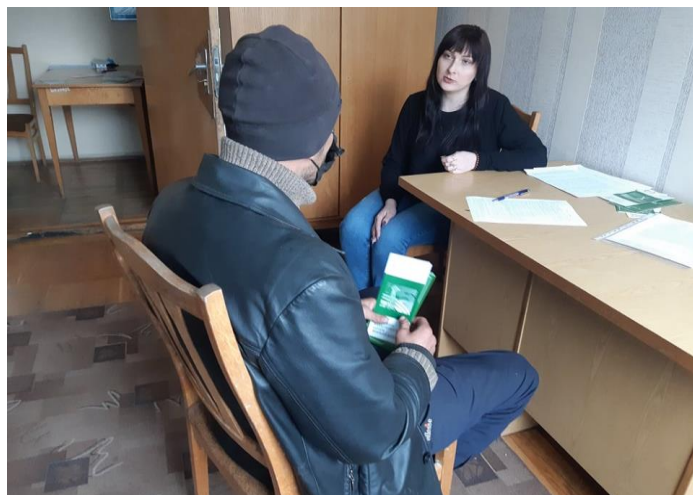
З метою забезпечення реалізації права громадян на доступну та якісну безоплатну правову допомогу, **30 березня 2021 року** начальник відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації її надавачів Регіонального центру Оксана Щесюк провела консультування осіб, засуджених до покарань, не

пов'язаних з позбавленням волі, на базі Луцького міськрайонного відділу філії ДУ «Центр пробації» у Волинській області.

Так, клієнтів цікавили питання безоплатного отримання земельної ділянки в межах міста Луцька, умов укладення договору оренди землі, права користування житловим приміщенням, а також спадкування нерухомого майна після смерті батьків, на які вони отримали детальні роз'яснення.

Серед іншого, присутні дізнались про порядок надання безоплатної правової допомоги, а також отримали друковану інформаційну продукцію на актуальну тематику.

06 квітня 2021 року у приміщенні Ківерцівського районного сектору філії Державної установи «Центр пробації» працівником Ківерцівського бюро правової допомоги спільно з начальником сектору Ківерцівського районного сектору філії Державної установи «Центр пробації» проведено захід для засуджених, в тому числі неповнолітніх порушників на тему: «Відновне правосуддя для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення».

8 квітня 2021 року на базі ДУ «Маневицька виправна колонія №42» працівниками Маневицького бюро правової допомоги проведено захід на тему: «Відновне правосуддя для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення» .

13 квітня 2021 року в приміщенні Волинського пункту тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства в с. Журавичі працівником Ківерцівського бюро правової допомоги проведено консультування для затриманих, які перебувають в пункті.

Під час консультування надано вичерпні

відповіді щодо оскарження рішення про відмову у визнанні біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, процедурні аспекти, як діяти, куди звертатись.

В рамках підписаного Меморандуму про взаємодію і співпрацю з Ковельським міськрайонним відділом «Центр пробації» **20 квітня 2021 року** представник Ковельського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Оксана Романюк провела робочу зустріч з психологом пробації Наталією Шпанкою. Партнери обговорили графік прийому засуджених та тематику спільних заходів, спрямованих на підвищення рівня правової поінформованості громадян щодо захисту їх прав.

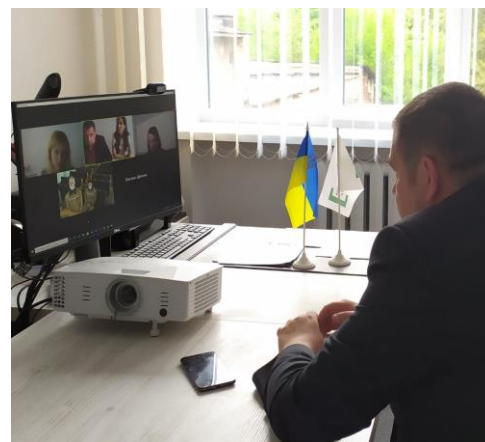
Того ж дня було здійснено консультування осіб, що перебувають на обліку в секторі пробації. Троє громадян отримали юридичні поради з питань трудового, сімейного та цивільного права.

У межах укладеного Меморандуму про співпрацю між Регіональним центром та Державною установою «Луцький слідчий ізолятор», **18**

травня 2021 року директор

Регіонального центру Наталія Смолярчук та директор Луцького місцевого центру з надання БВПД Ольга Кудрицька разом з адвокатом Миколою Нестеруком забезпечили роботу консультативного пункту доступу до безоплатної правової допомоги. Зокрема, під час онлайн зустрічі особам, які утримуються в

Луцькому слідчому ізоляторі, роз'яснено порядок звернення до Регіонального центру та Луцького місцевого центру для отримання безоплатної вторинної правової допомоги та надано індивідуальні правові консультації.

07 грудня 2021 року, з нагоди відзначення 10 грудня Всеукраїнського дня безоплатної правової допомоги, приуроченого до Міжнародного дня прав людини працівником Ківерцівського бюро правової допомоги у Луцькому районному секторі №2 філії Державної установи «Центр пробації» у Волинській області проведено правопросвітницький захід на тему «Безоплатна правова допомога в Україні». Під час заходу присутні дізналися про можливості системи безоплатної правової допомоги, як вона діє, про забезпечення здійснення представництва інтересів осіб в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами та складання документів процесуального характеру.

[1.4.] Система безоплатної правової допомоги є незалежною, клієнтоорієнтованою, інноваційною, ефективною

Проведення моніторингу діяльності бюро правової допомоги силами центрального офісу МЦ

20 січня 2021 року моніторингова група на чолі з директором Володимир-Волинського місцевого центру з надання БВПД Ларисою Базілою здійснила виїзний моніторинг роботи Любомльського бюро правової допомоги. Під час візиту до бюро представники центру обговорили з фахівцями бюро ряд питань, пов'язаних із його роботою, зокрема організацією надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги. Особливу увагу Лариса Базіла акцентувала на якості, повноті та своєчасності надання фахівцями системи БПД консультацій та підготовки процесуальних документів, порядку заповнення реєстраційних карток клієнтів, порядку надання консультацій. Більш детально зупинено увагу на наданні письмових консультацій із земельних правовідносин під час виїзних консультивань жителів сільської місцевості, налагодженні тісної співпраці в їх організації з органами місцевого самоврядування.

23 березня 2021 року, у рамках робочої поїздки у місто Нововолинськ, директор Володимир-Волинського місцевого центру з надання БВПД Лариса Базіла та начальник відділу організаційної роботи, юридичного забезпечення та розвитку інфраструктури Регіонального центру Яна Мельник разом з фахівцями центру провели моніторинг діяльності місцевого бюро правової допомоги з метою вивчення поточного стану справ та надання практичних рекомендацій щодо подальшої роботи.

16 грудня 2021 року директором Ковельського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Василем Ковальчуком було проведено внутрішнє навчання для працівників центру.

З працівниками було обговорено найактуальніші проблеми, що виникають під час надання безоплатної правової допомоги та запропоновано шляхи їх вирішення. Фахівці Ковельського місцевого центру поділились один з одним позитивними практиками вирішення найпоширеніших правових питань, що викликають складнощі.

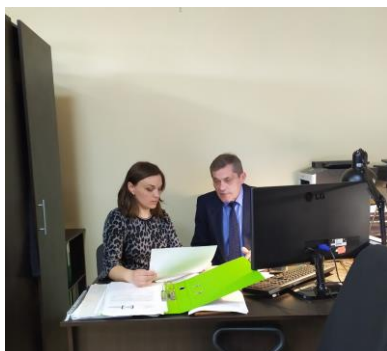

Директор Ковельського місцевого центру зосередив основну увагу працівників на необхідності та неабиякій важливості надання клієнтам системи безоплатної правової допомоги якомога якісніших послуг для реалізації основної місії системи, а саме захисту прав людини шляхом забезпечення рівного доступу до правової інформації та правосуддя, посилення правових можливостей і правової спроможності представників соціально вразливих груп, територіальних громад та спільнот.

У той же день була проведена зустріч з фахівцями бюро правової допомоги.

Шляхом особистого спілкування із керівником Ковельського місцевого центру було з'ясовано основні труднощі у роботі бюро та консультаційних пунктів.

Проведення моніторингу діяльності місцевих центрів та бюро правової допомоги з питань управління персоналом, матеріально-технічного забезпечення, підтримки та розвитку інфраструктури та інформаційних ресурсів, виконання планів діяльності та досягнення результативних показників, а також з інших питань, пов'язаних з виконанням місцевими центрами основних завдань та функцій

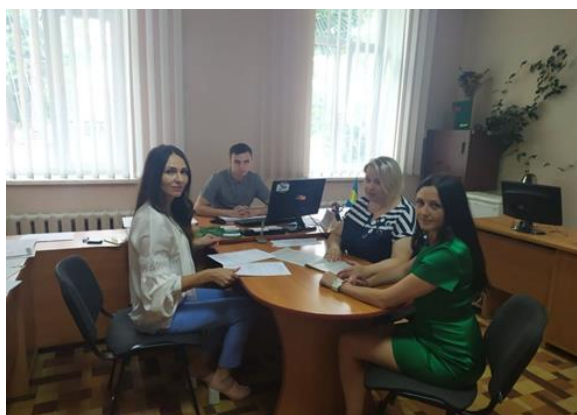

У січні-грудні 2021 року на виконання наказу Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги від 10 червня 2020 року №15 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу діяльності Луцького, Ковельського та Володимир-Волинського місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги», відповідно до Плану виїзного або дистанційного спостереження за діяльністю місцевих центрів з надання безоплатної

вторинної правової допомоги Волинської області на II-IV квартал 2021 року, затвердженого наказом від 05.05.2021 №12, фахівцями Регіонального центру було проведено моніторинг діяльності підпорядкованих місцевих центрів з надання

безоплатної вторинної правової допомоги з виїздом на місце та дистанційно. Під час оцінювання стану забезпечення місцевими центрами надання

безоплатної первинної та вторинної правової допомоги встановлено, що стан надання такої допомоги перебуває на належному рівні. Більшість осіб зверталися за правовою допомогою вперше та залишились задоволені порядком та якістю її надання і в подальшому, при потребі, готові звертатися до місцевих центрів з надання БВПД.

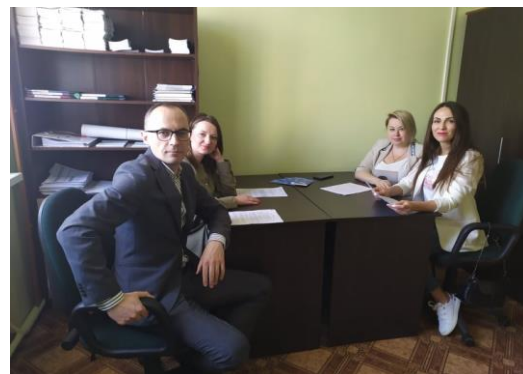
Внутрішні навчання фахівців місцевих центрів та бюро правової допомоги щодо забезпечення належної якості надання БПД, щодо проведення інформаційно-роз'яснювальних та комунікативних заходів, підготовки публікацій для ЗМІ

звертатися до місцевих центрів з надання БВПД.

За результатами виїзних спостережень за діяльністю місцевих центрів та бюро правової допомоги директорам місцевих центрів направлені інформаційно-аналітичні довідки з відповідними рекомендаціями для відома та реагування.

29 січня 2021 року директором Ковельського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Василем Ковальчуком було проведено робочу зустріч з фахівцями бюро правової допомоги.

Під час зустрічі обговорили найактуальніші правові потреби мешканців громад, позитивні приклади вирішення складних правових питань, з якими громадяни звертаються до бюро правової допомоги.

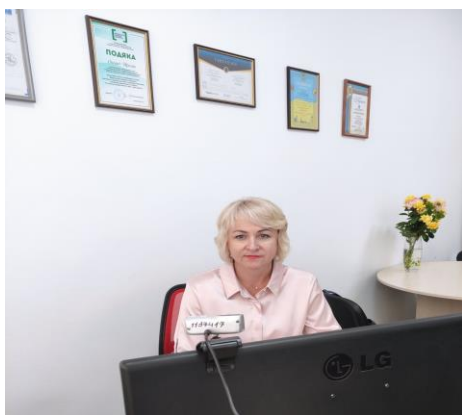
Також зосередили увагу на реалізації Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» на 2021 рік. Зокрема, Василь Ковальчук зауважив, що система БПД покликана роз'яснювати громадянам сільської місцевості механізми і процедуру, як користуватися і розпоряджатися своєю землею.

З метою виявлення потреби у проведенні внутрішніх навчань, формування графіку їх проведення, подавались пропозиції щодо тематик проведення навчання працівників Володимир-Волинського місцевого центру та бюро правової допомоги. У звітному періоді було проведено 2 внутрішніх навчання працівників МЦ та бюро правової допомоги за допомогою скайп-зв'язку.

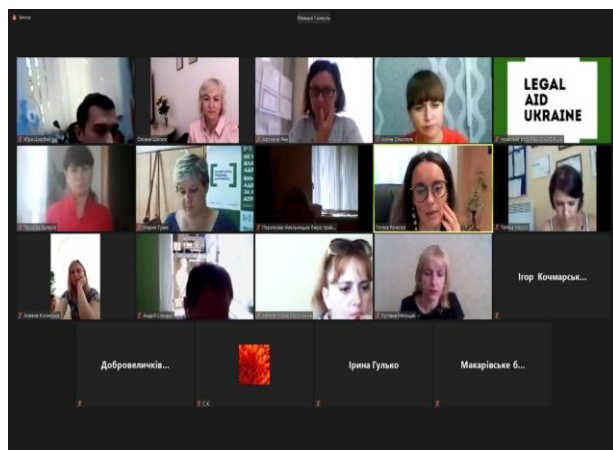
28 квітня 2021 року робочу нараду в онлайн режимі на платформі Zoom провів директор Ковельського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Василь Ковальчук з фахівцями бюро правової допомоги.

Тема робочої наради стосувалася стану виконання проекту «Програма «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство». Директор центру зацентрував увагу на важливості дотримання стандартів якості під час надання правової допомоги з земельних питань, необхідності враховувати потреби громади в правовій допомозі під час планування заходів та роботи консультаційних пунктів, а також необхідності своєчасного інформування населення про їх роботу шляхом розміщення відповідної інформації на дошках оголошень та інших інформаційних ресурсах.

онлайн-тренінг для фахівців системи БПД «Набуття права власності на підставі цивільно-правових угод в межах

4 серпня 2021 року менеджером з якості Регіонального центру, адвокаткою-тренеркою Оксаною Щесюк та приватним нотаріусом Луцького міського нотаріального округу Тетяною Рачковою проведено

реалізації проєкту «Програма «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство України».

Навчання працівників місцевих центрів та бюро правової допомоги щодо забезпечення належної якості надання БПД, щодо проведення інформаційно-роз'яснювальних та комунікативних заходів, підготовки публікацій для ЗМІ тощо

19 лютого 2021 року на базі платформи Zoom представниками Регіонального центру проведено робочу нараду з фахівцями Ковельського, Луцького та Володимир-Волинського місцевих центрів з надання БВПД з метою покращення якості підготовки письмових консультацій із земельних питань, що надаються місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги в межах реалізації проєкту «Програма прискорення приватних інвестицій у сільське господарство».

У межах реалізації проєкту «Програма «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство України», начальник відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації її надавачів Регіонального центру **Оксана Щесюк** 20 квітня 2021 року провела онлайн-тренінг

для фахівців системи БПД.

Під час заходу було висвітлено питання безоплатної передачі земельної ділянки у приватну власність, зокрема акцентовано на історико-правовому аспекті приватизації, нормативно-правовому забезпеченні безоплатної передачі земельної ділянки у приватну власність, завданнях та принципах земельного законодавства, реєстрації права власності на земельну ділянку тощо.

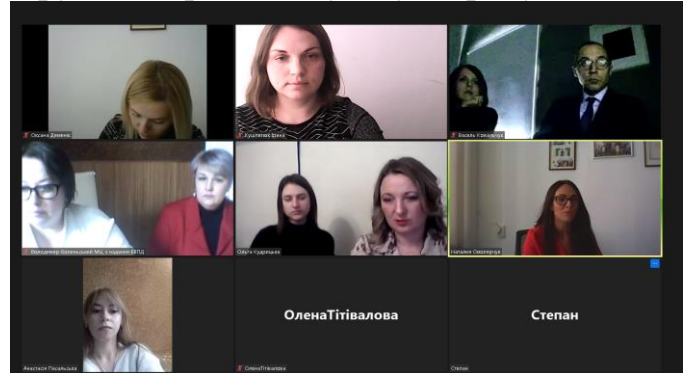

Задля покращення знань, умінь та навичок фахівців Володимир-Волинського, Ковельського та Луцького місцевих центрів з надання БВПД, відповідальних за комунікативно-правосвітницький напрям роботи, **01 листопада 2021 року** було проведено онлайн навчання.

Директорка Регіонального центру Наталія Смолярчук, відкриваючи захід, наголосила на важливості відповідного напрямку роботи та якісному наданні інформаційних матеріалів.

Ірина Кушпетюк, заступник начальника відділу комунікацій та правопросвітництва Регіонального центру, зосередила увагу присутніх на

векторах, пріоритетах комунікації системи БПД та ЗМІ, інших партнерських організацій; проаналізувала присутність місцевих центрів у медіапросторі та надала необхідні рекомендації щодо покращення інформаційної роботи; розповіла як ефективно використовувати соціальні мережі, зокрема Facebook, для просування діяльності системи БПД; поділилася практичними порадами, як описувати успішні кейси системи БПД, аби вони викликали зацікавленість та захоплення у читачів.

Проведення моніторингу за результатами інформаційної присутності у медіа

Упродовж 2021 року були підготовлені щомісячні звіти за результатами моніторингів медіаприсутності по Регіональному центру та здійснювалась перевірка й редагування аналогічних звітів місцевих центрів.

Публічна презентація результатів діяльності РЦ та МЦ разом з бюро правової допомоги для громад, партнерів та ЗМІ

Новини, правова інформація, консультації та успішні справи адвокатів/фахівців центрів систематично розміщувались на офіційних веб-сайтах системи БПД та партнерських організацій, в інтернет-виданнях, сторінках Регіонального центру та партнерів у соціальних мережах.

Складення, розміщення та/або актуалізація правових консультацій у встановленому порядку для наповнення довідково-інформаційної платформи правових консультацій «WikiLegalAid», в тому числі із земельних правовідносин

У звітному періоді фахівцями Регіонального та місцевих центрів актуалізовано правові консультації на теми: Компенсація працівнику за роботу у святкові чи неробочі дні; Виплата одноразової матеріальної допомоги особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю та непрацюючим малозабезпеченим особам; Притягнення перевізників до відповідальності; Отримання безкоштовних ліків учасниками АТО; Відшкодування збитків та упущеної вигоди, понесених у зв'язку з діями/бездіяльністю поліції; Поновлення строків позовної давності в

цивільному судочинстві; Відповідальність представників у судовому процесі; Порядок призначення та виплати стипендії; Розрахунок платіжними картками; Наставництво над дітьми-сиротами та дітьми позбавлених батьківського піклування; Пенсійне забезпечення осіб, які під час відбування покарання у місцях позбавлення волі отримали інвалідність; Вчинення насильства в сім'ї; Порядок створення штучної водойми (ставок); Відеоспостереження на робочому місці; Підстави проведення особистого огляду та поверхневої перевірки працівниками поліції, Досудове розслідування: загальні положення; Оскарження постанови за порушення правил карантину; Перерахунок пенсії військовослужбовцям, Правовий статус свідка, його права, обов'язки та відповідальність, Міжнародне співробітництво у кримінальних провадженнях про торгівлю людьми, Реєстрація авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір тощо.

Впровадження електронного документообігу у січні-грудні 2021 року на базі Регіонального центру тривало.

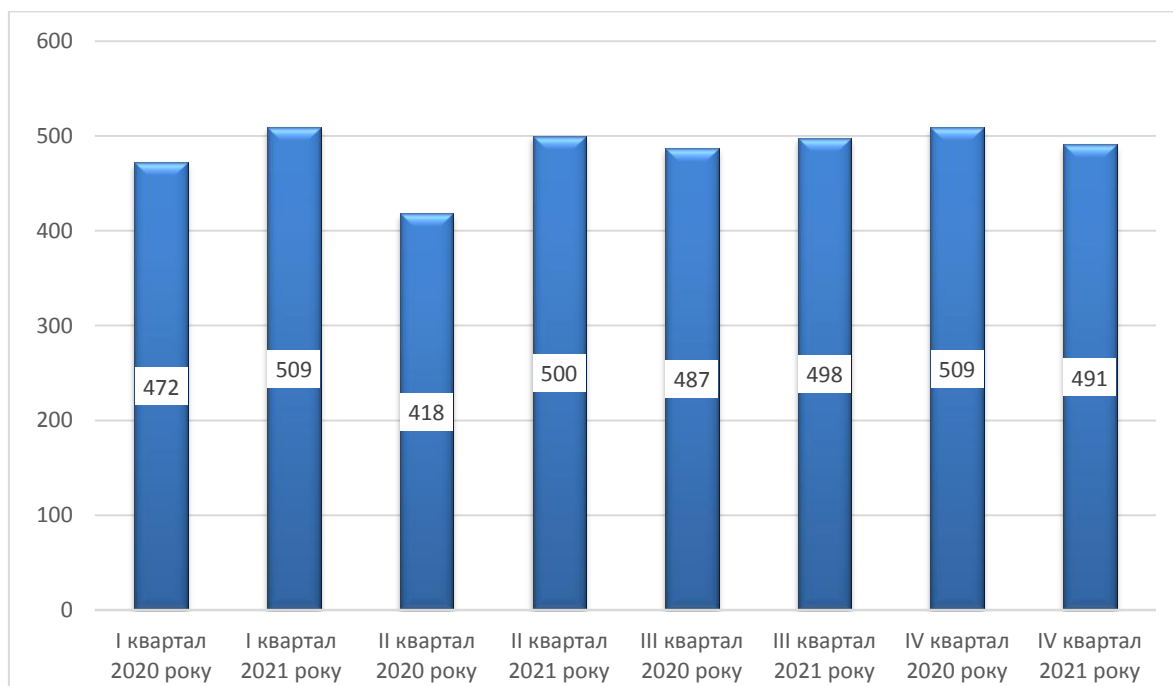
Розділ II. Результативні показники діяльності.

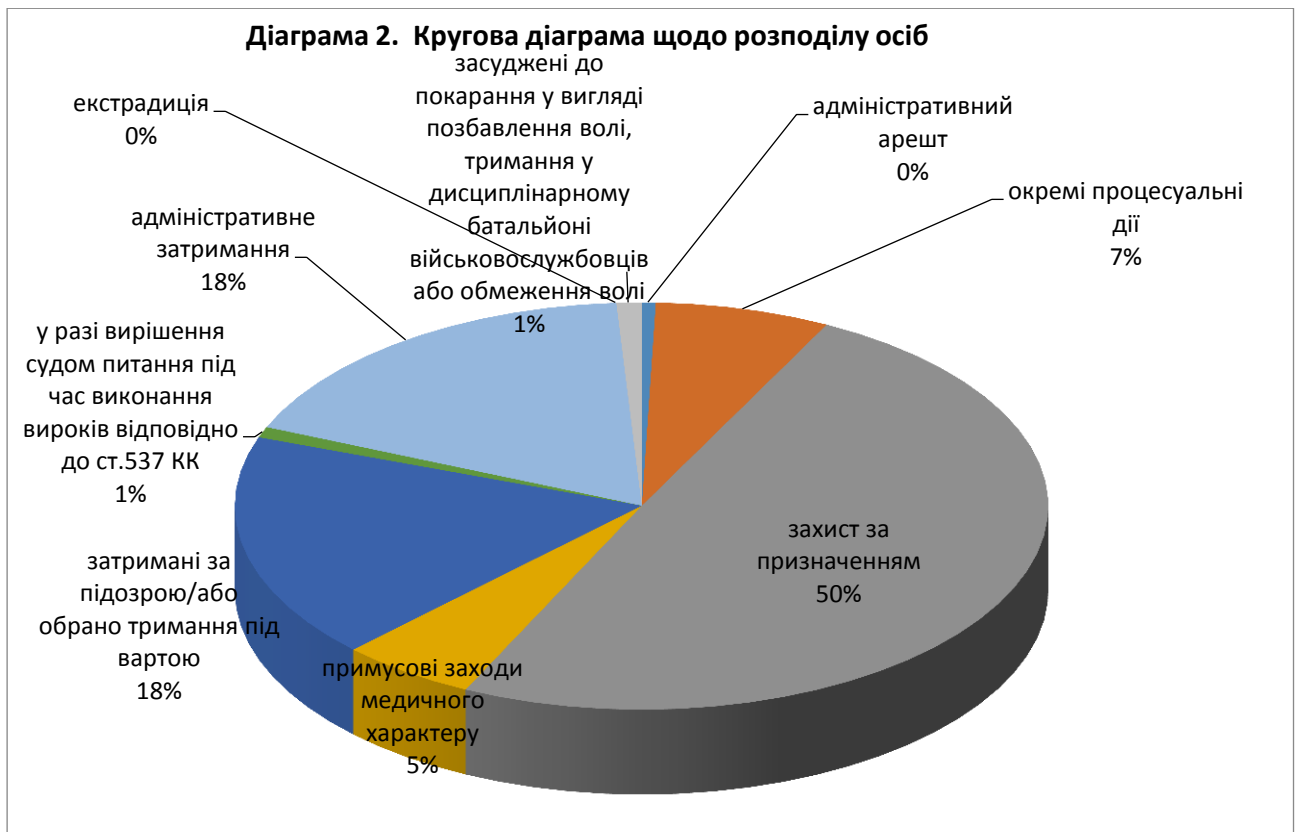
[2.1] Результативні показники діяльності Регіонального центру

За оперативною інформацією з 1 січня по 31 грудня 2021 року Регіональним центром було видано 1999 доручень адвокатам для надання БВПД, у тому числі:

- 353 – особам, до яких застосовано адміністративне затримання;
- 11 – особам, до яких застосовано адміністративний арешт;
- 358 – особам, затриманим за підозрою у вчиненні злочину та/або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою;
- 990 – для здійснення захисту за призначенням;
- 139 – для участі у проведенні окремих процесуальних дій у кримінальних провадженнях;
- 108 – у процедурах з продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру;
- 0 – у процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією);
- 17 – у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК;
- 23 – особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі.

Діаграма 1. Стовпчаста діаграма щодо кількості виданих доручень поквартально за звітний період поточного року у порівнянні з аналогічним періодом минулого року

Поквартальну інформацію по кількості виданих доручень дивись у Таблиці 1.

Таблиця 1. Інформація щодо кількості виданих доручень адвокатам для надання БВПД в розрізі категорій осіб

№ з/п	Надання БВПД по категоріям осіб	Кількість виданих доручень				
		I кв. 2021	II кв. 2021	III кв. 2021	IV кв. 2021	Разом за 12 місяців
1	Особам, до яких застосовано адміністративне затримання	84	118	73	78	353
2	Особам, до яких застосовано адміністративний арешт	1	5	2	3	11
3	Особам, затриманим за підозрою у вчиненні злочину та /або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою	96	95	85	80	358
4	Для здійснення захисту за призначенням	254	231	237	269	990
5	Для участі у проведенні окремих процесуальних дій у кримінальних провадженнях	24	24	58	33	139
6	У процедурах з продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру	36	22	28	22	108
7	У процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією)	0	0	0	0	0
8	У разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК	3	2	9	3	17
9	Особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі	11	3	6	3	23
Разом за всіма категоріями осіб		509	500	498	491	1999

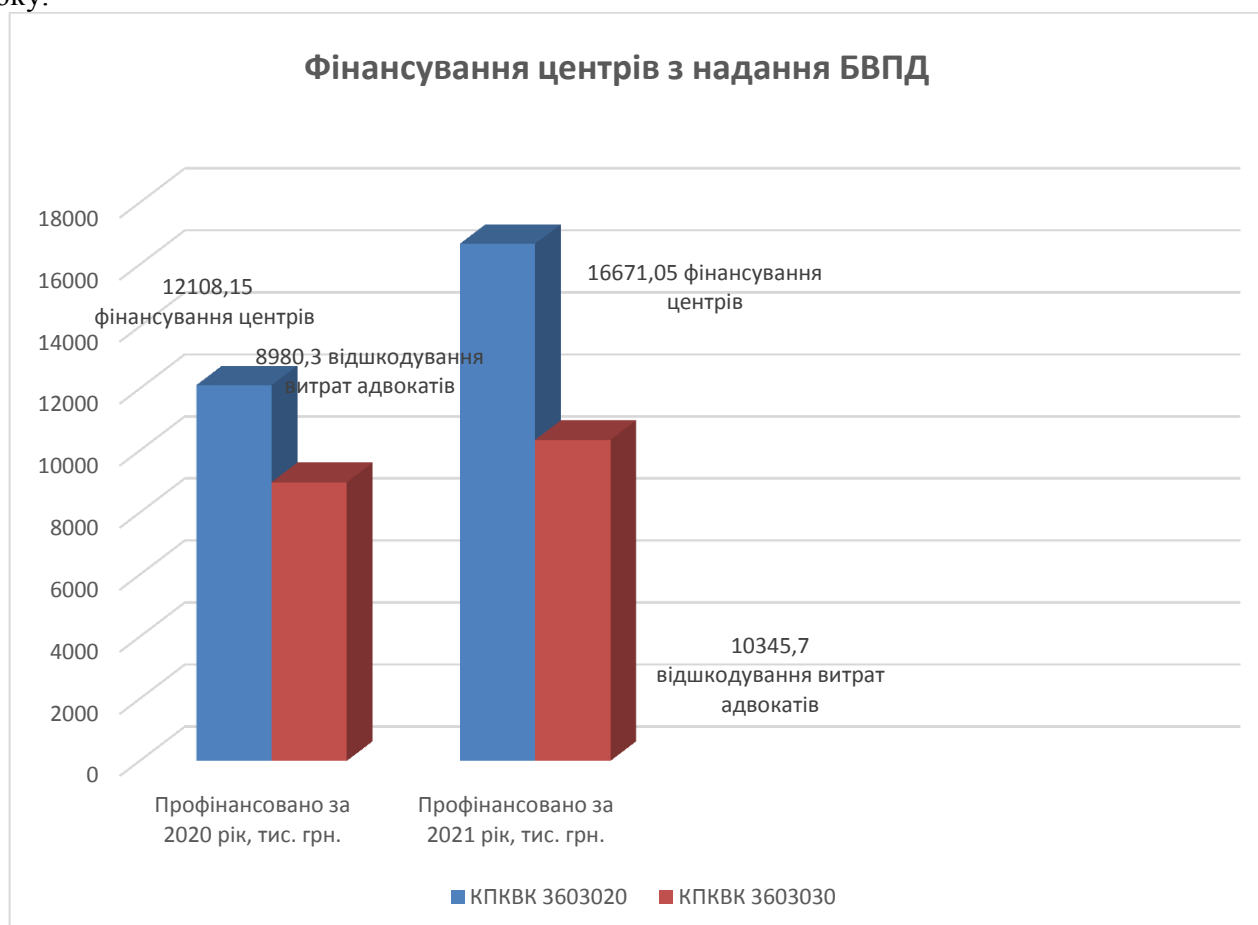
З метою підвищення якості надання безоплатної вторинної правової допомоги Регіональним центром упродовж звітнього періоду:

- здійснено моніторинг якості роботи адвокатів у **96** судових засіданнях у кримінальних провадженнях, цивільних, адміністративних провадженнях;
- проведено **45** анкетувань клієнтів.

Розділ III. Оплата послуг адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу.

З 01 січня по 31 грудня 2021 року центри з надання БВПД у Волинській області було фактично профінансовано на 16671,05 тис. грн за бюджетною програмою КПКВК 3603020 "Забезпечення формування та функціонування системи безоплатної правової допомоги", що становить 100 % від передбачених кошторисом видатків на даний період, та на 10345,7 тис. грн. за бюджетною програмою КПКВК 3603030 "Оплата послуг та відшкодування витрат адвокатів з надання БВПД", що становить 100 % від передбачених кошторисом видатків на даний період.

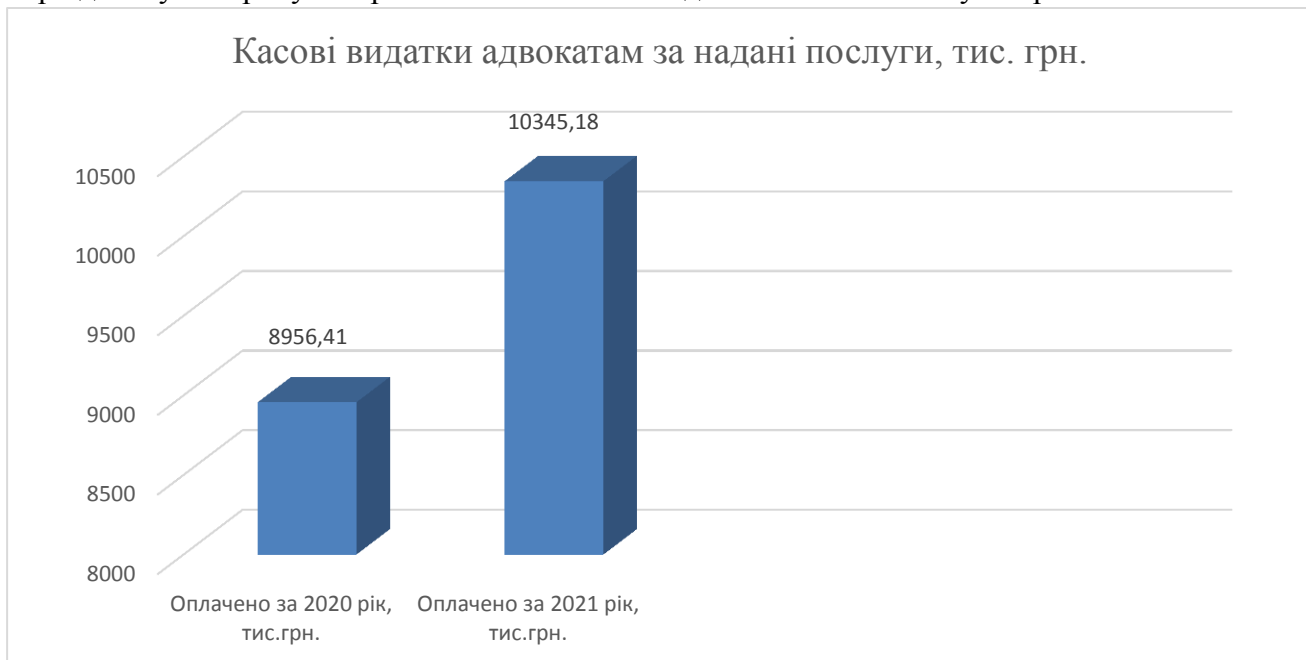
Діаграма 9. Стовпчаста діаграма щодо фінансування центрів з надання БВПД за двома бюджетними програмами за звітний період в порівнянні до аналогічного періоду минулого року.

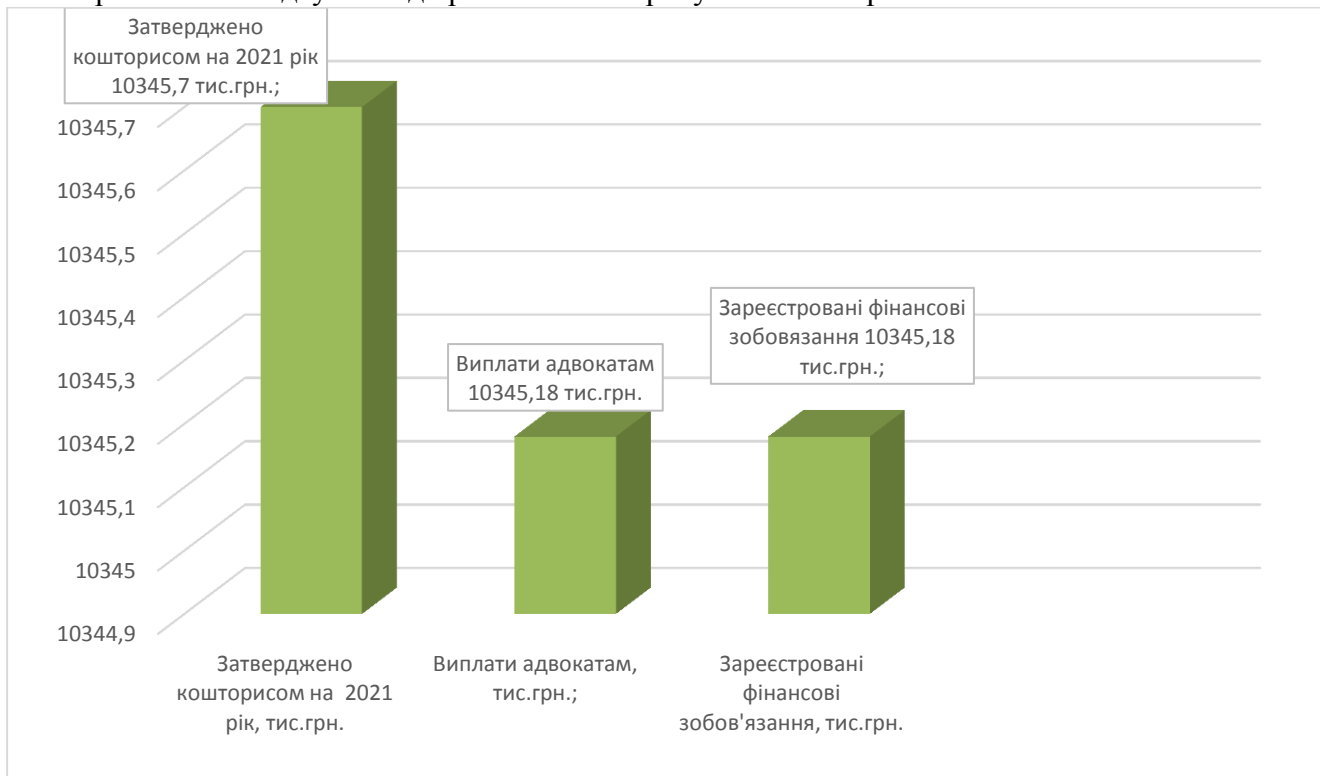
З 1 січня по 31 грудня 2021 року касові видатки на оплату послуг адвокатів за надання БВПД становили **10345,18 тис. грн.** Обсяг зареєстрованих фінансових

зобов'язань за надані послуги адвокатів станом на 31 грудня 2021 року становив **10345,18 тис. грн.** Зареєстрована кредиторська заборгованість перед адвокатами на кінець звітної періоду **0 тис. грн.**, незареєстрована – **відсутня**.

Діаграма 10. Стовпчаста діаграма співвідношення касових видатків на оплату послуг адвокатів за звітний період поточного року з наростаючим підсумком до касових видатків за аналогічний період минулого року в порівнянні з касовими видатками за весь минулий рік.

Діаграма 11. Стовпчаста діаграма співвідношення касових видатків на оплату послуг адвокатів та зареєстрованих фінансових зобов'язань за звітний період поточного року з наростаючим підсумком до річного кошторису на звітний рік.

Так, з 1 січня по 31 грудня 2021 року касові видатки на оплату послуг адвокатів по дорученнях по кримінальних провадженнях становили **8099,81** тис. грн., що становить **78,3 %** від загальних касових видатків по даній бюджетній програмі, а по дорученнях по цивільних/адміністративних справах –**2245,37** тис. грн. (**21,7 %** відповідно).

Таблиця 10. Поквартальна інформація щодо розподілу видатків на оплату послуг адвокатів в розрізі категорій осіб по кримінальним провадженням та цивільно-адміністративним справам.

№ з/п	Категорії осіб	Сума видатків на оплату послуг адвокатів, тис. грн				
		I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	Разом за 2021 рік
1	Захист за призначенням	441,69	969,98	2211,31	1798,421	5421,39
2	Залучення до окремої процесуальної дії	2,63	14,34	28,17	48,76	93,9
3	Адміністративне затримання/адміністративний арешт	13,78	44,96	178,31	234,69	471,75
4	Кримінальне затримання/тримання під вартою	113,52	444,15	741,78	687,2	1986,65
5	Цивільні/адміністративні справи (особам, зазначеним у пунктах 1,2,8-12 статті 14 ЗУ "Про БПД", місцеві центри)	209,57	409,99	868,62	757,16	2245,37
6	Засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження	13,28	13,86	7,74	20,94	55,81
7	За ухвалою суду у кримінальних провадженнях щодо продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру; у процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією), або у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПКУ	5,5	17,17	28,30	19,33	70,3
8	Разом	799,99	1914,44	4064,22	3566,53	10345,18